C/2026/3896

20.7.2026

COMUNICARE A COMISIEI

Document de orientare [1] pentru regulamentul (UE) 2023/1115 privind produsele care nu implică defrișări [2]

(C/2026/3896)

Cuprins

Pagina

1. DEFINIȚIILE TERMENILOR „INTRODUCERE PE PIAȚĂ”, „PUNERE LA DISPOZIȚIE PE PIAȚĂ” ȘI „EXPORT” . 3
   - (a) Introducerea pe piață 4
   - (b) Punerea la dispoziție pe piață 4
   - (c) Exportul 5
2. DEFINIȚIILE TERMENILOR „OPERATOR”, „OPERATOR DIN AVAL”, „MICROOPERATOR PRIMAR SAU MIC OPERATOR PRIMAR” ȘI „COMERCIANT” 5
   - (a) Operatorul 5
   - (b) Microoperator primar sau mic operator primar 7
   - (c) Operatorul din aval 7
   - (d) Comerciantul 7
3. DATA INTRĂRII ÎN VIGOARE ȘI CALENDARUL DE APLICARE 8
4. DILIGENȚA NECESARĂ 10
   - (a) Evaluarea și atenuarea riscurilor (articolele 10 și 11) 11
   - (b) Riscul neglijabil 12
   - (c) Obligațiile microoperatorilor primari sau ale micilor operatori primari 12
   - (d) Obligațiile operatorilor din aval și ale comercianților 13
   - (e) Obligația de diligență simplificată, și anume aprovizionarea din țări cu risc scăzut 13
   - (f) Interacțiunea cu Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și cu Regulamentul privind munca forțată 14
5. CLARIFICAREA „COMPLEXITĂȚII LANȚULUI DE APROVIZIONARE” 14
6. LEGALITATE 15
   - (a) Legislația relevantă a țării de producție 15
   - (b) Diligența necesară în ceea ce privește legalitatea 17
7. GAMA DE PRODUSE 19
   - (a) Clarificare – Ambalaje și materiale de ambalare 19
   - (b) Clarificare – Deșeuri și produse recuperate și reciclate 20
8. ÎNTREȚINEREA PERIODICĂ A UNUI SISTEM DUE DILIGENCE 22
9. PRODUSE COMPUSE 22
10. ROLUL CERTIFICĂRILOR ȘI AL SISTEMELOR DE VERIFICARE DE CĂTRE O PARTE TERȚĂ ÎN EVALUAREA RISCURILOR ȘI ÎN ATENUAREA RISCURILOR 24
    - (a) Rolul certificărilor și al sistemelor de verificare de către o parte terță 24
    - (b) Informații generale 26

[1] Nicio dispoziție din prezentul document de orientare nu înlocuiește și nici nu substituie trimiterea directă la instrumentele descrise, iar Comisia nu își asumă nicio răspundere pentru pierderile sau daunele cauzate de erori sau pentru afirmațiile formulate în cadrul acestuia. Doar Curtea de Justiție a Uniunii Europene poate pronunța hotărâri definitive cu privire la interpretarea regulamentului.

[2] JO L 150, 9.6.2023, p. 206. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj.

11. UTILIZAREA AGRICOLĂ 27
1. Introducere 27
2. Clarificarea conversiei pădurii în terenuri al căror scop nu este utilizarea agricolă 28
3. Definiția termenului „pădure” 29
4. Definiția termenului „utilizare agricolă” și excepțiile aferente 30
(a) Clarificarea scopurilor agricole 30
(b) Clarificarea utilizării predominante a terenurilor 31
(c) Definiția termenului „plantație agricolă” 32
(d) Clarificarea sintagmei „sistem agroforestier” 32
5. Clarificarea utilizării terenurilor în cazul mai multor tipuri de utilizare a terenurilor în aceeași zonă și al utilizării registrelor funciare și a hărților cadastrale 33

INTRODUCERE

În conformitate cu articolul 15 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2023/1115 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor produse de bază și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 (denumit în continuare „Regulamentul privind defrișările"), Comisia poate elabora orientări pentru a facilita punerea în aplicare armonizată a regulamentului.

Unicul său scop al acestui document de orientare este de a furniza informații cu privire la anumite aspecte ale Regulamentului privind defrișările. Acesta nu înlocuiește, nu completează și nu modifică dispozițiile Regulamentului privind defrișările, care stabilește obligațiile legale. Prezentul document de orientare nu ar trebui să fie tratat separat; acesta trebuie utilizat în coroborare cu legislația și nu ca referință de sine stătătoare.

Prezentul document de orientare este însă un material de referință util pentru orice persoană care trebuie să respecte Regulamentul privind defrișările, deoarece oferă clarificări suplimentare cu privire la părți specifice ale textului legislativ, ceea ce înseamnă că poate ghida operatorii și comercianții. De asemenea, acesta poate ghida autoritățile naționale competente și organismele de aplicare a legii, precum și instanțele naționale în procesul de punere în aplicare și de asigurare a respectării Regulamentului privind defrișările.

Aspectele abordate în prezentul document au fost discutate și dezvoltate în cooperare cu reprezentanții desemnați ai statelor membre. Alte aspecte pot fi abordate odată ce există mai multă experiență în aplicarea Regulamentului privind defrișările și, în acest caz, documentul de orientare va fi revizuit în consecință.

Pentru toate aspectele abordate în prezentul document de orientare, ar trebui remarcat faptul că, în conformitate cu considerentul 43, definițiile regulamentului se întemeiază pe activitatea Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), a Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), a Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP) și a Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (UICN).

A treia ediție a documentului de orientare sporește claritatea, inclusiv în ceea ce privește termenele de aplicare, precizia dispozițiilor pentru operatori și comercianți, simplificând și ameliorând eficacitatea diligenței necesare și a trasabilității. Aceasta ar trebui citită în coroborare cu întrebările frecvente, care oferă exemple și clarificări suplimentare care răspund întrebărilor adresate de o gamă largă de părți interesate.

Principiul proporționalității este unul dintre principiile generale ale dreptului Uniunii care se aplică interpretării și asigurării respectării legislației Uniunii ([3]); acesta include asigurarea respectării dispozițiilor actelor Uniunii de către statele membre, ținând seama, de asemenea, de dispozițiile relevante din tratat.

1. DEFINIȚIILE TERMENILOR „INTRODUCERE PE PIAȚĂ", „PUNERE LA DISPOZIȚIE PE PIAȚĂ" ȘI „EXPORT"

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 2 – Definiții; Articolul 4 – Obligațiile operatorilor Articolul 4a - Regimul simplificat pentru microoperatorii primari sau micii operatori primari Articolul 5 – Obligațiile operatorilor din aval și ale comercianților

Obligațiile operatorilor care se aplică în temeiul articolului 4 și al articolului 4a și ale operatorilor din aval care se aplică în temeiul articolului 5 intervin atunci când produsele relevante sunt destinate să fie „introduse pe piață" sau „exportate".. Obligațiile comercianților care se aplică în temeiul articolului 5 intervin atunci când produsele de bază relevante sau produsele relevante sunt destinate să fie „puse la dispoziție pe piață".

În infograficele privind lanțul de aprovizionare al Regulamentului privind defrișările se furnizează o prezentare generală a scenariilor, care explică obligațiile ce le revin operatorilor, operatorilor din aval și comercianților atunci când introduc sau pun la dispoziție produse relevante pe piața Uniunii sau atunci când exportă astfel de produse de pe piața Uniunii.

([3]) Pentru detalii suplimentare privind punerea în aplicare, vă rugăm să consultați și întrebările frecvente, care sunt disponibile aici: Punerea în aplicare a Regulamentului privind defrișările – Comisia Europeană (europa.eu).

(a) **Introducerea pe piață**

Potrivit articolului 2 punctul 16, un produs de bază relevant sau un produs relevant este „introdus pe piață” dacă este pus la dispoziție **pentru prima oară** pe piața Uniunii. Prezentul document nu se referă la produsele de bază relevante sau produsele relevante care au fost deja introduse pe piața Uniunii. Conceptul de „introducere pe piață” se referă la fiecare produs de bază relevant sau la fiecare produs relevant în parte și nu la un tip de produs, indiferent dacă acesta a fost fabricat ca unitate individuală sau în serie.

(b) **Punerea la dispoziție pe piață**

Potrivit articolului 2 punctul 18, un produs relevant este „pus la dispoziție pe piață” dacă este **furnizat**:

— **pentru distribuție, consum sau utilizare pe piața Uniunii** – ceea ce înseamnă că produsul relevant sau produsul de bază relevant trebuie să fie prezent fizic în UE, fie recoltat, fie obținut în UE ori importat în UE și plasat sub regimul vamal de „punere în liberă circulație”. În ceea ce privește produsele relevante importate în UE, acestea nu dobândesc statutul de „mărfuri unionale” înainte de a fi fost introduse pe teritoriul vamal al Uniunii și puse în liberă circulație de către autoritățile vamale. Produsele relevante plasate sub alte regimuri vamale decât „punerea în liberă circulație” (de exemplu, regimurile de antrepozitare vamală, perfecționare activă, admitere temporară, tranzit) nu sunt considerate a fi introduse pe piață în temeiul Regulamentului privind defrișările;

și

— **în cursul unei activități comerciale** – ceea ce înseamnă o activitate care se desfășoară într-un context comercial, astfel cum se definește la articolul 2 punctul 19. Activitățile comerciale pot fi efectuate în schimbul unei plăți sau gratuit. Atât furnizarea de produse către consumatorii necomerciali, cât și activitățile care nu se efectuează în schimbul unei plăți intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările (de exemplu, pentru activități de donare sau *pro bono*). Regulamentul nu impune cerințe consumatorilor necomerciali, deoarece uzul și consumul personal nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările.

Prin urmare, „**punerea la dispoziție pe piață**” ar trebui înțeleasă ca având loc atunci când un comerciant furnizează produse relevante pe piața Uniunii atât (i) pentru distribuție, consum sau utilizare, cât și (ii) în cursul activității sale comerciale.

Prin urmare, „**introducerea pe piață**” ar trebui înțeleasă ca având loc atunci când un operator pune la dispoziție un produs relevant pe piața Uniunii (i) pentru distribuție, consum sau utilizare, (ii) pentru prima oară și (iii) în cursul activității sale comerciale.

Definițiile combinate ale termenilor „operator”, „microoperator primar sau mic operator primar”, „operator din aval” (articolul 2 punctele 15, 15a și 15b din Regulamentul privind defrișările) și „în cursul unei activități comerciale” (articolul 2 punctul 19 din Regulamentul privind defrișările) implică faptul că orice persoană care introduce pe piață un produs relevant

(a) în scopul distribuirii către consumatori comerciali sau necomerciali, adică, de exemplu, în scopul vânzării sau gratuit;

(b) în scopul prelucrării sau

(c) în scopul utilizării în cadrul propriei întreprinderi

va face obiectul Regulamentului privind defrișările.

Prin urmare, termenul „**produse relevante care intră pe piață**” ar trebui înțeles ca produse relevante care sunt simultan:

— declarate ca fiind plasate sub regimul vamal de „punere în liberă circulație” și destinate introducerii pe piața Uniunii, numai produsele puse în liberă circulație de către autoritățile vamale fiind considerate ca fiind introduse pe piața Uniunii, alte regimuri vamale decât „punerea în liberă circulație” (de exemplu, regimurile de antrepozitare vamală, perfecționare activă, admitere temporară etc.) neintrând în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările;

și

— sunt destinate introducerii pe piața Uniunii, și anume să fie furnizate „în cursul unei activități comerciale” (B2B și B2C);

— produsele care sunt destinate direct uzului sau consumului personal (C2C) pe teritoriul vamal al Uniunii (de exemplu, prin aducerea individuală a unor astfel de produse dintr-o călătorie în afara UE pentru uz sau consum personal) nu fac obiectul Regulamentului privind defrișările.

(c) **Exportul**

Potrivit articolului 2 punctul 37, „export" înseamnă regimul vamal de export, astfel cum este prevăzut la articolul 269 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 ([4]), și se referă la mărfurile unionale care urmează să fie scoase de pe teritoriul vamal al Uniunii.

Articolul 269 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 prevede că regimul de export nu se aplică: (a) mărfurilor plasate sub regimul de perfecționare pasivă; (b) mărfurilor scoase de pe teritoriul vamal al Uniunii după ce au fost plasate sub regimul de destinație finală; (c) mărfurilor livrate, scutite de TVA sau accize, pentru aprovizionarea aeronavelor sau navelor, indiferent de destinația acestora, pentru care se cere dovada unei astfel de livrări; (d) mărfurilor plasate sub regimul de tranzit intern; (e) mărfurilor scoase temporar de pe teritoriul vamal al Uniunii în conformitate cu articolul 155 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

Reexportul, astfel cum se prevede la articolul 270 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013, nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările. În această privință, reexportul înseamnă că produsul de bază relevant sau produsul relevant nu a dobândit statutul de „marfă unională" și este scos de pe teritoriul vamal al Uniunii după depunerea, de exemplu, a unei declarații de reexport.

Prin urmare, termenul „produse relevante care ies de pe piață" ar trebui înțeles ca produse relevante care sunt declarate ca fiind plasate sub regimul vamal de „export" în cursul unei activități comerciale.

2. DEFINIȚIILE TERMENILOR „OPERATOR", „OPERATOR DIN AVAL", „MICROOPERATOR PRIMAR SAU MIC OPERATOR PRIMAR" ȘI „COMERCIANT"

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 2 – Definiții; articolul 7 – Introducerea pe piață de către operatori stabiliți în țări terțe

Pentru a determina dacă o persoană fizică sau juridică se califică drept operator, operator din aval sau comerciant, trebuie să se evalueze fiecare produs relevant. În cazul în care persoana respectivă introduce pe piață, exportă și/sau pune la dispoziție pe piață mai multe produse relevante, aceasta poate deține simultan mai multe roluri, în funcție de poziția sa în lanțul de aprovizionare al fiecărui produs.

(a) **Operatorul**

Potrivit articolului 2 punctul 15, **operatorul** este o persoană fizică sau juridică *ce*

— introduce produse relevante pe piață sau le exportă

— în cursul unei activități comerciale și

— nu este un operator din aval.

Pentru a face posibilă identificarea consecventă a operatorilor, se poate face distincție între rolurile acestora ținând seama de modul în care sunt introduse produsele lor relevante pe piața Uniunii, care variază în funcție de locul în care sunt obținute, și anume în interiorul sau în afara UE.

— Pentru produsele relevante obținute în conformitate cu articolul 2 punctul 14 **pe teritoriul UE**, operatorul este, de regulă, persoana care le distribuie odată ce au fost obținute;

([4]) Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

— Pentru produsele de bază relevante sau produsele relevante obținute **în afara UE**:

  — o operatorul este, în general, persoana care acționează în calitate de importator atunci când produsele de bază relevante sau produsele relevante sunt declarate ca fiind plasate sub regimul vamal de „punere în liberă circulație”. Importatorul este persoana indicată în elementul de date relevant din declarația vamală, după caz:

    — „importatorul” în elementul de date 13 04 000 000 [anexa B la Regulamentul delegat (UE) 2015/2446 ([5])];

    — elementul de date DE 3/15 dintr-o versiune anterioară a modelului de date vamale al UE;

    — „destinatarul” în caseta 8 din documentul administrativ unic;

  — o în cazul în care persoana care acționează în calitate de importator atunci când produsele de bază relevante sau produsele relevante sunt declarate ca fiind plasate sub regimul vamal de „punere în liberă circulație” nu este stabilită în UE, prima persoană fizică sau juridică ce pune la dispoziție pe piață produsele relevante este, de asemenea, considerată a fi un operator, și anume, deși nu este un operator în conformitate cu definiția prevăzută la articolul 2 punctul 15 sau 15a, aceasta este supusă obligațiilor pe care le are un operator în temeiul articolului 7. Această cerință se adaugă obligației normale a operatorului stabilit în afara Uniunii și vizează asigurarea faptului că există întotdeauna un actor responsabil stabilit în UE.

  — o în cazul în care un produs relevant este plasat sub regimul vamal de „punere în liberă circulație” și este furnizat direct unui consumator final (de exemplu, în cazul vânzărilor online sau la distanță), consumatorul (și anume, o persoană fizică ce acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale, economice, meșteșugărești sau profesionale) nu este niciodată un operator în temeiul Regulamentului privind defrișările, chiar dacă este declarat ca „importator” în declarația vamală. Operatorul este persoana care furnizează efectiv produsul în cursul unei activități comerciale în sensul articolului 2 punctul 18 și punctul 19, de exemplu producător, vânzător, comerciant cu amănuntul online sau furnizor de servicii de logistică. Informații suplimentare privind particularitățile comerțului electronic sunt disponibile în secțiunea „Întrebări frecvente”.

— Pentru produsele relevante **importate** în UE, definiția termenului „operator” este independentă de schimbarea proprietății asupra produsului și de alte acorduri contractuale.

— În cazul în care un produs **național** este introdus pe piață, operatorul este, în mod normal, persoana care deține produsul de bază sau produsul la punctul de vânzare. Acest lucru poate, însă, depinde de circumstanțele individuale ale acordului contractual. În cazul în care o persoană încheie un contract prin care autorizează cealaltă parte la contract să producă un produs de bază relevant, partea contractantă care efectuează producția este considerată a fi operatorul dacă devine direct și automat proprietarul produsului prin simplul act de producție (de exemplu, prin recoltarea arborilor sau nașterea vițelului). Acest lucru nu este valabil în cazul în care legislația națională aplicabilă sau contractul prevede că persoana fizică sau juridică transferă, după producție, dreptul de proprietate celeilalte părți la contract (pentru referință, a se vedea Hotărârea C-370/23 din 21 noiembrie 2024 ([6])).

— Pentru produsele relevante **exportate** din Uniune, operatorul este, de regulă, persoana care acționează în calitate de exportator atunci când produsele relevante sunt declarate ca fiind plasate sub regimul vamal de export. Exportatorul este persoana indicată în elementul de date relevant din declarația vamală, după caz:

  — o „exportatorul” în elementul de date 13 01 000 000 [anexa B la Regulamentul delegat (UE) 2015/2446];

  — o elementul de date DE 3/1 dintr-o versiune anterioară a modelului de date vamale al UE;

  — o „expeditorul/exportatorul” în caseta 2 din documentul administrativ unic.

([5]) Regulamentul delegat (UE) 2015/2446 al Comisiei din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale Codului vamal al Uniunii (JO L 343, 29.12.2015, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

([6]) ECLI:EU:C:2024:972.

Furnizorii de servicii care oferă servicii de asistență logistică sau tehnică, de exemplu societățile de expediție, agenții de transfer sau reprezentanții vamali, care nu dețin drepturi de proprietate sau drepturi similare asupra produselor pe care le gestionează, nu sunt nici „operatori”, nici „comercianți” în sensul regulamentului, dacă nu introduc sau nu pun la dispoziție produse pe piață sau dacă nu exportă produse.

Rolul și obligațiile operatorilor sunt explicate mai detaliat cu ajutorul scenariilor incluse în infograficele privind lanțul de aprovizionare al Regulamentului privind defrișările și în secțiunea „Întrebări frecvente”.

(b) **Microoperator primar sau mic operator primar**

În temeiul articolului 2 punctul 15a, **un microoperator primar sau un mic operator primar** este o persoană fizică sau o microîntreprindere sau o întreprindere mică în sensul articolului 3 alineatul (1) și, respectiv, alineatul (2) primul paragraf din Directiva 2013/34/UE, indiferent de forma sa juridică, stabilită într-o țară clasificată ca prezentând un risc scăzut în conformitate cu articolul 29 din Regulamentul privind defrișările:

(i) care introduce direct pe piață sau exportă produse relevante;

(ii) care a cultivat, recoltat, obținut sau crescut pe parcele de teren relevante sau, în cazul bovinelor, în unități situate în țara respectivă;

(iii) în cursul unei activități comerciale.

Aceasta include operatorii care depășesc limitele a cel puțin două dintre cele trei criterii prevăzute la articolul 3 alineatul (1) și alineatul (2) primul paragraf din Directiva 2013/34/UE, dar care pot demonstra că acele părți din totalul bilanțului lor, din cifra lor de afaceri netă și din numărul lor mediu de angajați în cursul exercițiului financiar, referitoare la produsele de bază relevante și la produsele relevante, nu depășesc limitele a cel puțin două dintre respectivele trei criterii.

Termenul „microoperator primar sau mic operator primar” este un subset al definiției „operatorului”, astfel cum este prevăzută la articolul 2 punctul 15. În sensul prezentului document de orientare, cu excepția cazului în care se prevede altfel, orice trimitere la „operator” ar trebui înțeleasă ca incluzând „microoperatorul primar sau micul operator primar”.

Rolul și obligațiile microoperatorilor primari sau ale micilor operatori primari sunt explicate mai detaliat cu ajutorul scenariilor incluse în infograficele privind lanțul de aprovizionare al Regulamentului privind defrișările și în secțiunea „Întrebări frecvente”.

(c) **Operatorul din aval**

În temeiul articolului 2 punctul 15b, **operatorul din aval** este o persoană fizică sau juridică ce:

— introduce pe piață sau exportă produse relevante fabricate utilizând produse relevante;

— toate acestea fac obiectul unei declarații privind diligența necesară sau al unei declarații simplificate;

— în cursul unei activități comerciale.

Prin urmare, un operator din aval este o persoană care introduce pe piață sau exportă un produs relevant care este fabricat utilizând alte produse relevante care fac toate obiectul unei declarații privind diligența necesară sau al unei declarații simplificate. De regulă, acest lucru ar implica introducerea pe piață a unui produs relevant clasificat la un nou cod SA fabricat utilizând alte produse relevante (de exemplu, componente sau materii prime) care fac deja obiectul unei declarații privind diligența necesară sau al unei declarații simplificate. În cazul exporturilor, rolul operatorului din aval este stabilit prin exportul unui produs relevant care a făcut anterior obiectul unei declarații privind diligența necesară sau al unei declarații simplificate sau prin exportul unui produs relevant fabricat utilizând alte produse relevante (de exemplu, componente sau materii prime) care au făcut anterior obiectul unei declarații privind diligența necesară sau al unei declarații simplificate.

De exemplu, un producător de ciocolată care cumpără boabe de cacao (cod SA 1801 00, inclus în domeniul de aplicare) de pe piața Uniunii și apoi fabrică batoane de ciocolată (cod SA 1806, inclus în domeniul de aplicare) și le introduce pe piața Uniunii sau le exportă ar fi considerat un operator din aval.

Rolul și obligațiile operatorilor din aval sunt explicate mai detaliat cu ajutorul scenariilor incluse în infograficele privind lanțul de aprovizionare al Regulamentului privind defrișările și în secțiunea „Întrebări frecvente”.

(d) **Comerciantul**

— În temeiul articolului 2 punctul 17, **comerciant** înseamnă orice persoană din lanțul de aprovizionare, alta decât operatorul sau operatorul din aval: care pune produsul la dispoziție pe piață

— în cursul unei activități comerciale.

Prin urmare, un comerciant este orice entitate juridică ce nu se încadrează în definițiile operatorului sau operatorului din aval (a se vedea mai sus) și care nu introduce, ci doar pune la dispoziție un produs pe piață, astfel cum se definește la articolul 2 punctul 18.

Rolul și obligațiile comercianților sunt explicate mai detaliat cu ajutorul scenariilor incluse în infograficele privind lanțul de aprovizionare al Regulamentului privind defrișările și în secțiunea „Întrebări frecvente”.

3. **DATA INTRĂRII ÎN VIGOARE ȘI CALENDARUL DE APLICARE**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 1 alineatul (2) – Obiect și domeniu de aplicare; articolul 37 – Abrogare; articolul 38 – Intrarea în vigoare și data aplicării

Regulamentul privind defrișările a intrat în vigoare la 29 iunie 2023. Majoritatea obligațiilor care le revin operatorilor, operatorilor din aval și comercianților, precum și autorităților competente, inclusiv cele prevăzute la articolele 3-13, articolele 16-24, articolele 26, 31 și 32, se aplică de la **30 decembrie 2026,** în conformitate cu Regulamentul (UE) 2025/2650 ([7]) de modificare a dispozițiilor Regulamentului privind defrișările referitoare la data aplicării.

Pentru operatorii înființați ca **microîntreprinderi sau întreprinderi mici** până la 31 decembrie 2024 [în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) sau, respectiv, articolul 3 alineatul (2) primul paragraf din Directiva 2013/34/UE], obligațiile prevăzute la articolele 3-13, la articolele 16-24 și la articolele 26, 31 și 32 se aplică de la**30 iunie 2027,** cu excepția produselor care fac obiectul anexei la Regulamentul (UE) nr. 995/2010 de stabilire a obligațiilor care revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn ([8]) (Regulamentul UE privind lemnul). Aceasta înseamnă că există o **perioadă de tranziție** între data intrării în vigoare a regulamentului (29 iunie 2023) și data aplicării sale (30 decembrie 2026, amânată până la 30 iunie 2027 pentru întreprinderile mici sau microîntreprinderile înființate până la 31 decembrie 2024), care exonerează de la îndeplinirea principalelor obligații în temeiul Regulamentului privind defrișările operatorii și comercianții care introduc sau pun la dispoziție pe piața Uniunii sau exportă de pe piața Uniunii produse de bază relevante și produse relevante în perioada de tranziție.

Următoarele norme se aplică tuturor produselor de bază și produselor relevante asociate, **cu excepția lemnului și a produselor din lemn care fac obiectul anexei la Regulamentul UE privind lemnul** (explicații detaliate sunt furnizate în secțiunea 9 din documentul cuprinzând „Întrebările frecvente”):

— în cazul în care un produs de bază relevant sau un produs relevant este introdus pe piață în cursul perioadei de tranziție care se aplică operatorului respectiv, obligațiile în temeiul Regulamentului privind defrișările nu se aplică operatorului în cauză;

— în plus, niciun produs relevant care este introdus sau pus la dispoziție pe piață de către operatorii din aval sau de către comercianți după data aplicării și care este obținut în întregime cu ajutorul produselor de bază sau al produselor introduse pe piață în cursul perioadei de tranziție nu va face obiectul obligațiilor prevăzute de Regulamentul privind defrișările. Acest lucru înseamnă că amânarea datei aplicării pentru **operatorii care sunt întreprinderi mici și microîntreprinderi** (30 iunie 2027) îi va exonera, în cazul introducerii pe piață, și pe operatorii din aval și pe comercianții mijlocii și mari din avalul lanțului de aprovizionare care comercializează aceste produse sau produsele lor derivate de obligațiile prevăzute de Regulamentul privind defrișările;

— în cazurile descrise mai sus, obligația operatorilor se limitează la colectarea unor dovezi concludente și verificabile în mod adecvat pentru a dovedi că produsul relevant a fost introdus pe piața UE înainte de data (amânată) a aplicării regulamentului.

— pentru **părțile unui produs derivat relevant** care au fost obținute împreună cu alte produse relevante introduse pe piață începând cu 30 decembrie 2026 (sau începând cu 30 iunie 2027 de către microîntreprinderi sau de către întreprinderi mici), operatorii și operatorii din aval care introduc produsele pe piață și comercianții vor face obiectul obligațiilor standard prevăzute în regulament, fără a se ține seama de faptul că alte părți pot face obiectul perioadei de tranziție.

([7]) JO L, 2025/2650, 23.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2650/oj.
([8]) OJ L 295, 12.11.2010, p. 23 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995/oj.

În conformitate cu **articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul privind defrișările**, regulamentul nu se aplică dacă produsele relevante au fost **obținute** înainte de 29 iunie 2023. Data și locul obținerii se referă la data și locul producției produsului de bază relevant, acest lucru fiind valabil atât pentru produsele de bază, cât și pentru produsele derivate. În majoritatea cazurilor, data producției va fi data recoltării produsului de bază, cu excepția **produselor de origine bovină**, caz în care data relevantă a obținerii este data nașterii bovinelor.

Tabelul de mai jos prezintă legislația aplicabilă produselor relevante care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2023/1115, cu excepția lemnului și a produselor din lemn care fac obiectul anexei la Regulamentul UE privind lemnul:

		Data introducerii pe piața UE a produsului de bază relevant sau a produsului relevant	
Produse relevante	Data producției produsului de bază relevant	Înainte de 30 decembrie 2026 și înainte de 30 iunie 2027, în cazul microoperatorilor și al micilor operatori	Începând cu 30 decembrie 2026 (inclusiv) în cazul întreprinderilor mari și mijlocii și începând cu 30 iunie 2027 (inclusiv) în cazul microoperatorilor și al micilor operatori
Produse din bovine, cacao, cafea, palmier pentru ulei, cauciuc și soia enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) 2023/1115	Înainte de 29 iunie 2023	Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările) nu se aplică	Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările) nu se aplică
	Începând cu 29 iunie 2023 (inclusiv)	Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările) nu se aplică	**Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările) se aplică**
Produse din lemn care sunt enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) 2023/1115 și care nu sunt enumerate în anexa la Regulamentul nr. 995/2010 (Regulamentul UE privind lemnul)	Înainte de 29 iunie 2023	Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările) nu se aplică	Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările) nu se aplică
	Începând cu 29 iunie 2023 (inclusiv)	Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările) nu se aplică	**Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările) se aplică**

Pentru **lemnul și produsele din lemn** care intră sub incidența anexei la Regulamentul UE privind lemnul se aplică norme speciale, în temeiul articolului 37 alineatul (3) din Regulamentul privind defrișările:

— pentru lemnul și produsele din lemn obținute (recoltate) înainte de 29 iunie 2023 și:

  — o introduse pe piață înainte de 30 decembrie 2026, aceste produse și produsele lor derivate trebuie să respecte normele Regulamentului UE privind lemnul; în cazul în care produsele derivate nu intră sub incidența anexei la Regulamentul UE privind lemnul, produsele respective ar urma să fie exceptate de la Regulamentul UE privind lemnul și de la Regulamentul privind defrișările;

  — o introduse pe piață de la 30 decembrie 2026 până la 31 decembrie 2029: normele Regulamentului UE privind lemnul continuă să se aplice produselor dacă acestea intră sub incidența anexei la Regulamentul UE privind lemnul (a se vedea mai sus);

  — o introduse pe piață începând cu 31 decembrie 2029, aceste produse și produsele lor derivate trebuie să respecte articolul 3 din Regulamentul UE privind defrișările.

— Pentru lemnul și produsele din lemn obținute de la 29 iunie 2023 până la 30 decembrie 2026 și:

  — o introduse pe piață înainte de 30 decembrie 2026, aceste produse și produsele lor derivate trebuie să respecte normele Regulamentului UE privind lemnul; în cazul în care produsele derivate nu intră sub incidența anexei la Regulamentul UE privind lemnul, produsele respective ar urma să fie exceptate de la Regulamentul UE privind lemnul și de la Regulamentul privind defrișările;

  — o introduse pe piață începând cu 30 decembrie 2026, aceste produse și produsele lor derivate trebuie să respecte normele Regulamentului privind defrișările.

— Lemnul și produsele din lemn obținute (recoltate) începând cu 30 decembrie 2026 trebuie să respecte normele Regulamentului privind defrișările.

Tabelul de mai jos prezintă legislația aplicabilă produselor din lemn care fac obiectul anexei la Regulamentul (UE) nr. 995/2010:

		Data introducerii pe piața UE a produsului de bază relevant sau a produsului relevant		
Produse relevante	Data producției	Înainte de 30 decembrie 2026	De la 30 decembrie 2026 (inclusiv) până la 30 decembrie 2029 (inclusiv)	De la 31 decembrie 2029 (inclusiv)
Lemn și produse din lemn definite în anexa la Regulamentul (UE) nr. 995/2010 (Regulamentul UE privind lemnul)	Înainte de 29 iunie 2023	Regulamentul (UE) nr. 995/2010 (Regulamentul UE privind lemnul)	Regulamentul (UE) nr. 995/2010 (Regulamentul UE privind lemnul)	**Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările)**
	Începând cu 29 iunie 2023 (inclusiv)	Regulamentul (UE) nr. 995/2010 (Regulamentul UE privind lemnul)	**Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările)**	**Regulamentul (UE) 2023/1115 (Regulamentul privind defrișările)**

Întrebare și răspuns ilustrativ: Este obligatoriu ca produsele din hârtie care sunt introduse pe piață începând cu 30 decembrie 2026, dar care sunt fabricate din lemn recoltat și introdus pe piață între 29 iunie 2023 și 30 decembrie 2026, să facă obiectul unei declarații privind diligența necesară sau al unei declarații simplificate?

În astfel de cazuri, lemnul recoltat și produsele fabricate din lemnul respectiv trebuie să respecte Regulamentul UE privind lemnul. Acestea nu au nevoie de o declarație privind diligența necesară sau de o declarație simplificată, deoarece această cerință se aplică produselor care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările.

4. **DILIGENȚA NECESARĂ**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 2 punctul 26 – Definiții; Articolele 4, 4a și 5 – Obligațiile operatorilor, ale operatorilor din aval și ale comercianților; Articolul 8 – Diligența necesară articolul 9 – Cerințe în materie de informare; articolul 10 – Evaluarea riscurilor

În conformitate cu articolul 4 alineatul (1), **toți** operatorii, inclusiv microoperatorii primari sau micii operatori primari și operatorii care beneficiază de diligența necesară simplificată în conformitate cu articolul 13, trebuie să exercite diligența necesară în conformitate cu articolul 8 înainte de a introduce produse relevante pe piață sau înainte de a le exporta, pentru a dovedi că produsele relevante respectă articolul 3. În acest scop și în conformitate cu articolul 12 alineatul (1), operatorii stabilesc și actualizează un cadru de proceduri și măsuri – un „sistem due diligence”.

Cerințele privind diligența necesară prevăzute la articolul 8 impun operatorilor:

— să colecteze informații, documente și, dacă este relevant, date de la fiecare furnizor în parte cu privire la produsele relevante care fac obiectul Regulamentului privind defrișările (enumerate în anexa I) în temeiul articolelor 8 și 9;

— să verifice și să analizeze informațiile respective împreună cu alte informații contextuale și, pe această bază, să efectueze o **evaluare a riscurilor** în temeiul articolului 10 și

— să adopte **măsuri de atenuare a riscurilor** în temeiul articolului 11, cu excepția cazului în care, în urma evaluării riscurilor efectuate în conformitate cu articolul 10, se concluzionează că nu există niciun risc sau că există doar un risc neglijabil ca produsele relevante să fie neconforme.

Operatorii sunt responsabili pentru efectuarea unei examinări și a unei analize aprofundate a propriilor activități comerciale, ceea ce necesită colectarea informațiilor, a datelor și a documentelor necesare pentru îndeplinirea cerințelor de informare prevăzute la articolul 9, analizarea acestora în cadrul evaluării riscurilor (articolul 10) și adoptarea de măsuri de atenuare a riscurilor (articolul 11), după caz, cu excepția cazului în care riscul de neconformitate este evaluat ca fiind neglijabil.

Toți operatorii, inclusiv microoperatorii primari sau micii operatori primari și operatorii care beneficiază de diligența necesară simplificată în conformitate cu articolul 13, sunt obligați să îndeplinească cerințele de informare prevăzute la articolul 9.

Operatorii, inclusiv microoperatorii primari sau micii operatori primari, care introduc pe piață sau exportă produse relevante fabricate în țări cu risc scăzut care beneficiază de diligența necesară simplificată în conformitate cu articolul 13 nu sunt obligați să îndeplinească obligațiile prevăzute la articolul 10 și la articolul 11 pentru a obține un risc neglijabil, cu excepția cazului în care operatorii obțin sau li se aduc la cunoștință informații care indică faptul că un produs relevant pe care intenționează să îl introducă pe piață sau să îl exporte riscă să nu respecte regulamentul. A se vedea literele (c) și (e) pentru mai multe detalii.

(a) **Evaluarea și atenuarea riscurilor (articolele 10 și 11)**

Operatorii care trebuie să efectueze evaluarea riscurilor și atenuarea riscurilor în conformitate cu articolele 10 și 11 trebuie să specifice criteriile de evaluare a riscurilor în sistemul lor due diligence în conformitate cu articolul 10 alineatul (2), pe care le iau în considerare în legătură cu produsele relevante pe care intenționează să le introducă pe piața Uniunii sau să le exporte de pe piața Uniunii. Prin urmare, criteriile de evaluare a riscurilor trebuie să fie adaptate la produsele relevante pe care operatorul intenționează să le introducă pe piață sau să le exporte de pe piață.

Între colectarea datelor, analiza riscurilor și atenuarea riscurilor trebuie să existe o legătură de cauzalitate, iar acestea trebuie să reflecte caracteristicile activităților comerciale ale operatorului și ale lanțurilor de aprovizionare ale lanțurilor de aprovizionare ale produselor relevante.

Articolul 10 alineatul (2) identifică informațiile contextuale suplimentare necesare pentru a evalua nivelul de risc, cum ar fi starea pădurilor în țara de producție.

În cazul în care produsele sunt fabricate cu produse de bază derivate din mai multe surse sau geolocalizări, este necesar să se evalueze riscul pentru fiecare sursă sau geolocalizare în parte.

Pe baza datelor colectate, trebuie efectuate sarcini de analiză a riscurilor definite cu precizie și trebuie stabilite categoriile de risc, precum și măsurile necesare de atenuare a riscurilor aferente acestora. Nivelul de risc nu poate fi evaluat decât de la caz la caz de către operatori, întrucât acesta depinde de o serie de factori.

Există diferite modalități de efectuare a evaluării riscurilor, însă operatorul trebuie să țină seama de criteriile enumerate la articolul 10 alineatul (2) pentru fiecare produs relevant. Aceasta ar trebui să includă următoarele întrebări și considerații:

— *Unde a fost obținut produsul?*

  Care este nivelul de risc atribuit țării de producție sau unor părți ale acesteia, în conformitate cu articolul 29 ([9])? Care este rata suprafețelor împădurite și care este prevalența (rata) degradării pădurilor sau a defrișărilor în țara de producție sau în părți ale acesteia? Cât de mare este prevalența (rata) producției ilegale a produsului de bază relevant în țară/părți ale acesteia?

— *Care sunt riscurile specifice produsului?*

  Există diferențe considerabile în ceea ce privește modul în care sunt obținute diferitele produse relevante enumerate în anexa I la Regulamentul privind defrișările, ceea ce va avea un impact asupra riscului de neconformitate. De exemplu, unele produse conțin materii prime obținute din sute de geolocalizări separate sau sunt supuse unor proceduri chimice sau fizice substanțiale în timpul procesului de fabricație.

— *Cât de complex este lanțul de aprovizionare?*

  Pentru clarificarea conceptului de „complexitate a lanțului de aprovizionare”, a se vedea secțiunea 5.

— *Există indicii că o întreprindere din lanțul de aprovizionare este implicată în practici ilegale, defrișări sau degradarea pădurilor?*

  Există un risc mai mare ca produsele de bază relevante sau produsele relevante achiziționate de la o întreprindere care a fost asociată cu practici ilegale, defrișări sau degradarea pădurilor să fie neconforme. S-au prezentat suspiciuni motivate cu privire la întreprinderile din lanțul de aprovizionare în temeiul articolului 31? Există întreprinderi din cadrul lanțului de aprovizionare care au încălcat legile relevante ([10]) și au fost sancționate de stat pentru încălcarea acestor legi?

([9]) Trebuie reținut faptul că, în cazul în care nu s-a atribuit niciun nivel de risc specific, se consideră că țările respective prezintă un risc standard.

([10]) Cele privind practicile ilegale, defrișările și degradarea pădurilor.

— *Există informații suplimentare disponibile privind respectarea Regulamentului privind defrișările de către întreprinderile din cadrul lanțului de aprovizionare, care provin din sistemele de certificare sau din sistemele de verificare de către o parte terță?*

Pentru clarificarea rolului sistemelor de verificare de către o parte terță, a se vedea secțiunea 10.

— *Produsele relevante au fost obținute în conformitate cu legislația relevantă a țării de producție?*

Legislația relevantă a țării de producție este definită la articolul 2 punctul 40. Pentru informații suplimentare privind cerințele de legalitate, a se vedea secțiunea 6.

— *Există preocupări legate de țara de producție și de origine sau părți ale acesteia, cum ar fi nivelul corupției, prevalența falsificării documentelor și a datelor, absența măsurilor de asigurare a respectării legii, încălcările drepturilor internaționale ale omului, conflictele armate sau prevalența sancțiunilor impuse de Consiliul de Securitate al ONU sau de Consiliul Uniunii Europene?*

Aceste preocupări ar putea submina fiabilitatea unora dintre documentele care atestă respectarea legislației aplicabile. Prin urmare, ar trebui să se aibă în vedere nivelul corupției din țară, indicii de risc comercial și alți indicatori relevanți de guvernanță.

— *Furnizorul a pus la dispoziție toate documentele care demonstrează respectarea legislației aplicabile și se poate face verificarea lor imediat?*

Dacă toate documentele relevante sunt pregătite și disponibile la cererea operatorilor, atunci este mai probabil că lanțul de aprovizionare este bine stabilit și că furnizorul cunoaște cerințele Regulamentului privind defrișările.

(b) **Riscul neglijabil**

Conceptul de risc neglijabil ar trebui înțeles în conformitate cu articolul 2 punctul 26, ceea ce înseamnă că, pe baza unei evaluări complete a informațiilor specifice produsului și a informațiilor generale în temeiul articolului 10 și, dacă este necesar, a aplicării măsurilor de atenuare adecvate în temeiul articolului 11, produsele de bază sau produsele *nu prezintă motive de îngrijorare* în sensul nerespectării articolului 3 litera (a) (nu implică defrișări) sau litera (b) (au fost obținute în mod legal, în conformitate cu legislația aplicabilă în țara de producție).

Lista criteriilor de evaluare a riscurilor de la articolul 10 alineatul (2) nu este exhaustivă; operatorii pot alege să aplice criterii suplimentare în cazul în care acestea ar contribui la stabilirea probabilității ca un produs de bază relevant sau un produs relevant să fi fost obținut în mod ilegal sau să fi implicat defrișări sau dacă acest lucru ar contribui la dovedirea obținerii legale a acestuia sau care să nu fi implicat defrișări.

În cazul în care, în urma exercițiului de evaluare a riscurilor și de atenuare a riscurilor, se concluzionează că oricare dintre criteriile de risc indică un nivel de risc care nu este neglijabil, atunci ar trebui să se considere că produsul prezintă un risc care nu este neglijabil și, prin urmare, operatorul nu îl introduce pe piața Uniunii sau nu îl exportă de pe piața Uniunii.

(c) **Obligațiile microoperatorilor primari sau ale micilor operatori primari**

Microoperatorii primari sau micii operatori primari sunt operatori care fac obiectul unui regim simplificat de obligații, astfel cum se prevede la articolul 4a.

În locul obligației de a depune o declarație privind diligența necesară, aceștia au doar obligația de a depune o declarație simplificată unică în sistemul de informații [articolul 4a alineatul (2)]. De asemenea, aceștia pot utiliza o adresă poștală în locul geolocalizării prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (h), cu condiția ca aceasta să corespundă în mod clar localizării geografice a parcelelor de teren sau, în cazul bovinelor, a unității în cauză.

Microoperatorii primari sau micii operatori primari sunt obligați să exercite diligența necesară în conformitate cu articolul 8 și să instituie și să actualizeze un cadru de proceduri și de măsuri pentru a se asigura că produsele relevante pe care le introduc pe piață sau le exportă respectă articolul 3 așa cum se prevede la articolul 12 alineatul (1).

Cu toate acestea, întrucât microoperatorii primari sau micii operatori primari se aprovizionează, prin definiție, în întregime dintr-o țară cu risc scăzut, aceștia nu sunt obligați să efectueze evaluarea și atenuarea riscurilor prevăzute la articolele 10 și 11, cu excepția cazului în care obțin sau li se aduce la cunoștință orice informație relevantă care indică un risc care nu este neglijabil de neconformitate a produselor relevante [articolul 4 alineatul (4) litera (b) și articolul 13 alineatul (2)].

Acest lucru înseamnă că, în general, sistemul lor due diligence ar consta în colectarea de informații în conformitate cu articolul 9.

(d) **Obligațiile operatorilor din aval și ale comercianților**

Pentru **operatorii din aval și pentru comercianți**, obligațiile aplicabile sunt prevăzute la articolul 5 din regulament. Operatorii din aval și comercianții trebuie să introducă sau să pună la dispoziție pe piață sau să exporte produse relevante numai dacă se află în posesia informațiilor necesare în temeiul articolului 5 alineatul (3), în principal identitatea furnizorilor lor și a clienților lor corporativi și, în cazul operatorilor din aval sau al comercianților al căror furnizor este un operator, numerele de referință ale declarațiilor privind diligența necesară sau identificatorul declarației asociat produselor. Acest lucru rezultă din articolul 4 alineatul (7) care impune operatorilor să comunice operatorilor din aval și comercianților numerele de referință ale declarațiilor privind diligența necesară sau, dacă este cazul, identificatorii declarațiilor asociați produselor relevante respective.

Pe scurt, operatorii din aval și comercianții nu sunt obligați să exercite ei înșiși diligența necesară, nu trebuie să depună declarații privind diligența necesară și nici nu trebuie să se asigure că diligența necesară a fost exercitată în amonte. Cu toate acestea, aceștia trebuie să colecteze și să păstreze informațiile prevăzute la articolul 5 alineatul (3) și să le pună la dispoziție, la cerere, autorităților competente.

În plus, operatorii din aval și comercianții care nu sunt IMM-uri se înregistrează în sistemul de informații menționat la articolul 33 înainte de a introduce sau de a pune la dispoziție pe piață produse relevante sau de a le exporta [articolul 5 alineatul (2)].

În cazul aflării unor noi informații relevante, inclusiv a unor suspiciuni motivate, articolul 5 alineatul (5) obligă operatorii din aval și comercianții să informeze imediat autoritățile competente din statele membre în care au introdus sau au pus la dispoziție pe piață produsul relevant, precum și alți operatori din aval și comercianți cărora le-au furnizat produsul relevant. În cazul exporturilor, operatorii din aval informează autoritatea competentă a țării de producție.

În plus, operatorii din aval și comercianții care nu sunt IMM-uri au obligația de a verifica dacă s-a exercitat diligența necesară și dacă s-a constatat un risc zero sau doar un risc neglijabil în cazul unor suspiciuni motivate [articolul 5 alineatul (6)]. Cu excepția cazului în care verificarea demonstrează că nu există niciun risc de neconformitate sau că există doar un risc neglijabil de neconformitate, acestea nu introduc și nu pun la dispoziție pe piață și nu exportă produse relevante.

e) **Obligația de diligență simplificată, și anume aprovizionarea din țări cu risc scăzut**

Operatorii care se aprovizionează din țări cu risc scăzut au obligația de a exercita diligența necesară în conformitate cu articolul 8, de a îndeplini cerințele de informare prevăzute la articolul 9 și de a institui un sistem due diligence în conformitate cu articolul 12.

Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 13, aceștia **nu** sunt obligați să îndeplinească obligațiile prevăzute la articolul 10 și la articolul 11 în cazul în care, după ce au evaluat:

(i) complexitatea lanțului de aprovizionare relevant și

(ii) riscul de eludare sau de amestecare cu produse de origine necunoscută sau originare din țări cu risc ridicat sau cu risc standard, sau din părți ale acestora;

au constatat că toate produsele de bază și alte produse relevante pe care le introduc pe piață sau le exportă au fost obținute exclusiv în astfel de țări sau în părți ale acestora care au fost clasificate ca prezentând un risc scăzut în conformitate cu articolul 29 ([11]).

Pentru diligența necesară simplificată în conformitate cu articolul 13, nu sunt necesare alte etape de evaluare a informațiilor, cu excepția cazului în care, în cursul colectării de informații sau chiar în cursul evaluării impuse de articolul 13, operatorilor li se aduc la cunoștință informații noi relevante care indică faptul că un produs relevant pe care intenționează să îl introducă pe piață sau să îl exporte riscă să nu respecte regulamentul.

Microoperatorii primari sau micii operatori primari nu sunt, în general, obligați să efectueze evaluarea și atenuarea riscurilor, deoarece aceștia sunt, prin definiție, operatori care se aprovizionează dintr-o țară cu risc scăzut, cu excepția cazului în care obțin sau li se aduce la cunoștință orice informație relevantă care indică un risc care nu este neglijabil ca produsele relevante să fie neconforme.

([11]) În conformitate cu articolul 29 alineatul (2), Comisia va prezenta, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, o listă a țărilor sau a părților acestora care prezintă un risc scăzut sau ridicat. Cea mai recentă versiune a listei țărilor este furnizată în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1093 al Comisiei.

f) **Interacțiunea cu Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și cu Regulamentul privind munca forțată**

Directiva (UE) 2024/1760 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor ([12]) (CSDDD) stabilește un cadru orizontal general pentru diligența necesară în materie de durabilitate pentru întreprinderile foarte mari din UE și din afara UE. Regulamentul privind defrișările oferă un cadru sectorial pentru defrișări în ceea ce privește anumite aspecte ale obligației privind diligența necesară pentru anumite produse. CSDDD și Regulamentul privind defrișările au domenii de aplicare diferite: în timp ce Regulamentul privind defrișările este legat de entitățile care introduc produse relevante pe piața UE sau le exportă, CSDDD se aplică întreprinderilor mari din UE și din afara UE care depășesc o anumită dimensiune a cifrei de afaceri și un anumit număr de angajați.

În cazul în care normele specifice privind diligența necesară din cadrul Regulamentului privind defrișările intră în conflict cu normele generale ale Directivei privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor, dispozițiile Regulamentului privind defrișările, care este *lex specialis*, prevalează asupra normelor generale ale Directivei privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor (*lex generalis*) în ceea ce privește conflictul de legi, în măsura în care acestea prevăd obligații mai extinse sau mai specifice care urmăresc aceleași obiective. Această normă este prevăzută la articolul 1 alineatul (3) din Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și respectă principiile dreptului UE, care acordă prioritate *lex specialis* față de *lex generalis* în astfel de cazuri. Orientările generale privind diligența necesară pentru întreprinderile care fac obiectul CSDDD vor fi publicate până la 26 iulie 2027. Data de aplicare pentru CSDDD este 26 iulie 2029.

Regulamentul privind interzicerea produselor fabricate prin muncă forțată pe piața Uniunii (FLR) ([13]) interzice operatorilor economici să introducă și să pună la dispoziție pe piața Uniunii sau să exporte de pe piața Uniunii produse fabricate prin muncă forțată. Întrucât se aplică tuturor operatorilor economici, regulamentul se aplică și operatorilor economici care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările. Deși FLR nu impune obligații de diligență necesară operatorilor economici, procesele de diligență necesară prevăzute în alte acte legislative ale UE, cum ar fi CSDDD sau Regulamentul privind defrișările, pot contribui la identificarea, prevenirea, atenuarea, eliminarea sau remedierea riscurilor legate de munca forțată în cadrul operațiunilor și al lanțurilor de aprovizionare ale operatorilor economici. Pentru a facilita respectarea FLR, Comisia va emite orientări privind diligența necesară pentru a aborda riscurile legate de munca forțată în lanțurile de aprovizionare.

5. **CLARIFICAREA „COMPLEXITĂȚII LANȚULUI DE APROVIZIONARE”**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 8 – Diligența necesară; articolul 9 – Cerințe în materie de informare; articolul 10 – Evaluarea riscurilor; articolul 11 – Atenuarea riscurilor

„Complexitatea lanțului de aprovizionare relevant” figurează în mod explicit drept criteriu de evaluare a riscului la articolul 10 alineatul (2) litera (i) din Regulamentul privind defrișările și, prin urmare, prezintă relevanță pentru componenta de evaluare a riscurilor și de atenuare a riscurilor din cadrul obligației de exercitare a diligenței necesare. Acesta este unul dintre mai multe criterii ale componentei de evaluare a riscurilor și de atenuare a riscurilor din cadrul exercițiului de diligență necesară prevăzut la articolele 10 și 11.

Raționamentul care stă la baza acestui criteriu este acela că urmărirea produselor relevante până la țara de producție și parcelele de teren de unde au fost obținute produsele de bază relevante poate fi mai dificilă dacă lanțul de aprovizionare este complex, acesta fiind un factor asociat unui risc mai mare de neconformitate. Inconsecvența informațiilor și a datelor relevante și problemele legate de obținerea informațiilor necesare în orice punct al lanțului de aprovizionare pot crește riscul ca produse de bază sau produse neconforme să intre în lanțul de aprovizionare. Principalul considerent este măsura în care este posibilă urmărirea produselor de bază relevante dintr-un produs relevant până la parcelele de teren de pe care au fost obținute.

Riscul de neconformitate va crește dacă respectiva complexitate a lanțului de aprovizionare face dificilă identificarea informațiilor necesare în temeiul articolului 9 alineatul (1) și al articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul privind defrișările. Existența unor etape neidentificate în lanțul de aprovizionare sau a oricărei alte constatări care indică neconformitatea poate conduce la concluzia că riscul nu este neglijabil.

([12]) Directiva (UE) 2024/1760 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și a Regulamentului (UE) 2023/2859 (JO L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj), astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2026/470 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 februarie 2026 de modificare a Directivelor 2006/43/CE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 și (UE) 2024/1760 în ceea ce privește anumite cerințe de raportare privind durabilitatea de către întreprinderi și anumite cerințe privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor (JO L, 2026/470, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/470/oj).

([13]) Regulamentul (UE) 2024/3015 privind interzicerea produselor fabricate prin muncă forțată pe piața Uniunii, JO L, 2024/3015, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj.

Complexitatea lanțului de aprovizionare crește odată cu numărul de unități de prelucrare și intermediari între parcelele de teren din țara de producție și operator. Complexitatea poate crește, de asemenea, atunci când se utilizează mai multe produse relevante pentru fabricarea unui nou produs relevant sau dacă produsele de bază relevante provin din mai multe țări de producție. Pe de altă parte, este probabil ca exercițiul de diligență necesară să fie mai simplu în lanțurile scurte de aprovizionare, iar un lanț scurt de aprovizionare poate, în special în cazul procedurii simplificate privind diligența necesară în temeiul articolului 13, să fie unul dintre factorii care contribuie la demonstrarea faptului că există un risc neglijabil de eludare a regulamentului.

Pentru a evalua complexitatea lanțului de aprovizionare, operatorii pot utiliza următoarea listă (neexhaustivă) de întrebări pentru produsele relevante care urmează să fie introduse sau puse la dispoziție pe piața Uniunii sau exportate de pe piața Uniunii:

— Au existat mai multe unități de prelucrare și/sau etape în lanțul de aprovizionare înainte ca un anumit produs relevant să fi fost introdus sau pus la dispoziție pe piața Uniunii sau exportat de pe piața Uniunii?

— Produsul relevant conține produse de bază relevante obținute din mai multe parcele și/sau țări de producție?

— Produsul relevant este un produs foarte prelucrat (care poate conține el însuși mai multe alte produse relevante)?

— Pentru lemn:

  — produsul relevant include mai multe specii de arbori?

  — lemnul și/sau produsele din lemn au fost comercializate în mai multe țări?

  — produsele prelucrate relevante au fost prelucrate sau fabricate în țări terțe înainte de a fi introduse sau puse la dispoziție pe piața Uniunii sau exportate de pe piața Uniunii?

6. **LEGALITATE**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 2 punctul 40 – Definiții și articolul 3 litera (b) – Interdicții

Potrivit articolului 3 din Regulamentul privind defrișările, produsele de bază relevante și produsele relevante nu se introduc, nu se pun la dispoziție pe piață și nu se exportă decât dacă sunt îndeplinite **toate** condițiile următoare:

(a) nu implică defrișări;

(b) **au fost produse în conformitate cu legislația relevantă a țării de producție** și

(c) fac obiectul unei declarații privind diligența necesară sau al unei declarații simplificate;

Produsele relevante trebuie **să îndeplinească toate cele trei criterii în mod separat** și **individual**; în caz contrar, operatorii se abțin de la introducerea pe piață sau de la exportul acestora.

(a) **Legislația relevantă a țării de producție**

Pentru a stabili dacă un produs de bază relevant sau un produs relevant a fost obținut în conformitate cu legislația relevantă a țării de producție se are în vedere legislația țării în care produsul de bază sau, în cazul unui produs, produsul de bază conținut într-un produs relevant a fost cultivat, recoltat, obținut sau crescut pe parcele de teren relevante sau, în ceea ce privește bovinele, în unități.

Regulamentul privind defrișările adoptă o abordare flexibilă, enumerând o serie de domenii ale dreptului fără a preciza legi specifice, întrucât acestea diferă de la țară la țară și pot face obiectul unor modificări. Cu toate acestea, numai legile aplicabile **privind statutul juridic al zonei de producție** constituie legislație relevantă în temeiul articolului 2 punctul 40 din Regulamentul privind defrișările. Acest lucru înseamnă că, în general, relevanța legilor pentru cerința de legalitate prevăzută la articolul 3 litera (b) din Regulamentul privind defrișările nu este determinată de faptul că acestea se pot aplica în general în cursul procesului de obținere a produselor de bază sau se pot aplica lanțurilor de aprovizionare cu produse relevante și produse de bază relevante, ci de faptul că aceste legi afectează sau influențează în mod specific statutul juridic al zonei în care au fost obținute produsele de bază.

În plus, articolul 2 punctul 40 din Regulamentul privind defrișările trebuie interpretat în lumina obiectivelor acestui regulament, astfel cum sunt prevăzute la articolul 1 alineatul (1) literele (a) și (b), ceea ce înseamnă că legislația este relevantă și în cazul în care conținutul său poate fi legat direct de stoparea defrișărilor și a degradării pădurilor în contextul angajamentului Uniunii de a contracara schimbările climatice și pierderea biodiversității.

Articolul 2 punctul 40 literele (a)-(h) detaliază această legislație relevantă. Următoarea listă oferă câteva exemple concrete care sunt prezentate doar cu titlu ilustrativ și nu pot fi considerate exhaustive:

— *dreptul de folosință asupra terenurilor*, inclusiv legile privind recoltarea și producția pe teren sau privind gestionarea terenurilor, cum ar fi

  — legislația privind transferul terenurilor, în special pentru terenurile agricole sau păduri;

  — legislația privind tranzacțiile de arendare a terenurilor;

— *protecția mediului* – există o legătură cu obiectivul de stopare a defrișărilor și a degradării pădurilor, de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sau de protejare a biodiversității, de exemplu în

  — legislația privind zonele protejate;

  — legislația privind protecția naturii și refacerea naturii;

  — legislația privind protecția și conservarea faunei și florei sălbatice și a biodiversității;

  — legislația privind speciile pe cale de dispariție;

  — legislația privind amenajarea teritoriului;

— *normele legate de păduri, inclusiv gestionarea pădurilor și conservarea biodiversității, în cazul în care sunt direct legate de recoltarea lemnului*, cum ar fi

  — legislația privind protecția și conservarea pădurilor și gestionarea durabilă a pădurilor;

  — legislația împotriva defrișărilor;

  — drepturile de recoltare a lemnului într-un perimetru legal făcut public în mod oficial;

— *drepturile terților*, inclusiv drepturile de utilizare și drepturile funciare afectate de obținerea produselor de bază relevante și a produselor relevante, precum și drepturile tradiționale de utilizare a terenurilor ale popoarelor indigene și ale comunităților locale; acestea pot include, de exemplu, drepturi de impunere a unor sarcini asupra terenurilor sau drepturi de uzufruct;

— *drepturile lucrătorilor* și *drepturile omului protejate în temeiul dreptului internațional*, care se aplică fie persoanelor prezente în zona de producție a produselor de bază relevante, în măsura relevantă pentru Regulamentul privind defrișările ținând seama de obiectivele sale enunțate la articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul privind defrișările, fie persoanelor care au drepturi în ceea ce privește zona de producție a produselor de bază relevante sau a produselor relevante, inclusiv drepturile popoarelor indigene și ale comunităților locale, dacă acestea sunt aplicabile sau reflectate în legislația națională respectivă; de exemplu, drepturile asupra terenurilor, a teritoriilor și a resurselor, drepturile de proprietate, drepturile legate de tratate, acorduri și alte înțelegeri constructive între popoarele indigene și state;

— *principiul consimțământului liber, prealabil și în cunoștință de cauză, inclusiv astfel cum este prevăzut în Declarația ONU privind drepturile popoarelor indigene*. Orientări suplimentare cu privire la aplicarea principiului consimțământului liber, prealabil și în cunoștință de cauză pot fi consultate prin intermediul Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, unde se menționează că statele trebuie să urmărească obținerea consimțământului prin consultare înainte de întreprinderea oricărora dintre următoarele acțiuni:

  — realizarea de proiecte care afectează drepturile popoarelor indigene la terenuri, teritorii și resurse, inclusiv mineritul și alte utilizări sau exploatări ale resurselor;

  — relocarea populațiilor indigene de pe terenurile sau teritoriile lor;

  — restituirea sau alte măsuri reparatorii adecvate în cazul în care terenurile au fost confiscate, luate, ocupate sau deteriorate fără consimțământul liber, prealabil și în cunoștință de cauză al populațiilor indigene care le dețineau;

— *reglementările fiscale, anticorupție, comerciale și vamale*:

  — legislația aplicabilă privind lanțurile de aprovizionare relevante care intră pe piața Uniunii sau care o părăsesc, dacă au o legătură specifică cu obiectivele regulamentului sau, în cazul legislației comerciale și vamale, dacă se referă în mod specific la sectoarele relevante ale producției agricole sau de lemn.

Comisia intenționează să instituie, până în decembrie 2026, un registru al legislației relevante care să permită țărilor de producție să furnizeze o listă a legislației relevante în conformitate cu articolul 2 punctul 40. Operatorii pot utiliza registrul ca sprijin pentru îndeplinirea cerințelor de informare prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (h).

(b) **Diligența necesară în ceea ce privește legalitatea**

Operatorii trebuie să cunoască legislația existentă în fiecare dintre țările din care se aprovizionează în ceea ce privește statutul juridic al zonei de producție. Legislația relevantă poate cuprinde, printre altele:

— legislația națională și regională, inclusiv legislația secundară relevantă și

— legislația internațională, inclusiv tratatele și acordurile multilaterale și bilaterale, astfel cum sunt aplicabile în dreptul intern, prin codificarea și, respectiv, punerea lor în aplicare.

În temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul privind defrișările, trebuie colectate informații, inclusiv documente și date care demonstrează respectarea legislației aplicabile în țara de producție, ca parte a obligației privind diligența necesară. Alineatul (1) litera (h) precizează, de asemenea, că aceste informații trebuie să fie suficient de concludente și verificabile.

În acest context, natura și amploarea informațiilor care trebuie colectate depind de lanțul de aprovizionare specific, de zona de producție și de țara de producție. Operatorii pot utiliza, astfel cum se enumeră mai jos, o gamă largă de surse de informații credibile care, luate în ansamblu, permit să se concluzioneze în mod justificat că produsele de bază relevante au fost obținute în conformitate cu legislația relevantă a țării de producție. În concordanță cu articolul 9 alineatul (2), operatorul pune la dispoziția autorităților competente, la cerere, informațiile, documentele și datele colectate în temeiul prezentului punct. Pentru a facilita asigurarea respectării legislației, operatorii ar trebui să fie în măsură să explice prezența anumitor documente și absența altora.

Ar trebui să se acorde prioritate colectării de dovezi aprofundate pentru lanțurile de aprovizionare, zonele de producție și țările de producție în cazul în care o examinare inițială a informațiilor aflate la dispoziția operatorului indică un risc mai ridicat de nerespectare a articolului 3 litera b). În schimb, pentru lanțurile de aprovizionare, zonele de producție și țările de producție în care examinarea inițială a informațiilor disponibile indică un risc neglijabil de nerespectare a articolului 3 litera b), operatorii nu ar trebui să fie obligați să efectueze o colectare aprofundată a datelor. De exemplu, aceștia nu ar trebui să fie obligați să colecteze în mod sistematic o documentație juridică cuprinzătoare pentru fiecare parcelă individuală de teren, să obțină tipuri specifice de documente, cum ar fi titlurile individuale de proprietate asupra terenurilor, sau să întocmească o listă exhaustivă a tuturor legilor, documentelor juridice sau datelor potențial relevante.

Informațiile inițiale aflate la dispoziția operatorului pot include informații disponibile public și alte informații referitoare la zona de producție sau la lanțul de aprovizionare relevant de care operatorul are cunoștință înainte de a exercita diligența necesară. În această etapă, operatorul poate lua în considerare, în special, clasificarea riscului de țară în temeiul articolului 29 din Regulamentul privind defrișările, precum și, după caz, informațiile publicate de organizații internaționale, cum ar fi indicatorii de guvernanță la nivel mondial ai Băncii Mondiale, și rapoartele publice privind țara sau zona de producție sau lanțurile de aprovizionare relevante legate de producția de produse de bază relevante.

Obligația de a colecta documente sau alte informații depinde de diferitele regimuri de reglementare ale țărilor. Prin urmare, obligația ar trebui înțeleasă ca incluzând, după caz:

— Documente oficiale emise de autoritățile țărilor, cum ar fi, de exemplu, permise administrative, de exemplu din registre și platforme oficiale instituite și gestionate de autoritățile țărilor;

— documente care prezintă obligații contractuale, inclusiv contracte și acorduri cu popoarele indigene sau comunitățile locale;

— informații suplimentare emise de sisteme de certificare publice și private sau de alte sisteme verificate de părți terțe;

— hotărâri judecătorești;

— evaluări ale impactului, planuri de management, rapoarte de audit de mediu.

Acestea includ informații referitoare la orice acord care conferă dreptul de utilizare a zonei respective în vederea obținerii produsului de bază relevant. Necesitatea deținerii unui titlu de proprietate asupra terenurilor sau a unei alte documentații prevăzute de un acord depinde de legislația națională; în cazul în care deținerea unui titlu de proprietate asupra terenurilor nu este necesară în temeiul dreptului intern pentru a obține și a comercializa produse agricole, acest lucru nu este necesar în temeiul Regulamentului privind defrișările.

Următoarele documente suplimentare pot fi, de asemenea, utile:

— documente care prezintă politicile și codurile de conduită ale întreprinderilor;

— declarație voluntară pe proprie răspundere a producătorilor de produse de bază relevante în care producătorul declară că produsul a fost obținut în conformitate cu legislația țării de producție;

— acorduri de responsabilitate socială între actori privați și titulari de drepturi terți;

— rapoarte specifice privind regimul funciar și revendicări și conflicte de drepturi.

Informațiile, inclusiv documentele și datele, pot fi colectate pe suport de hârtie sau în format electronic.

Este important de remarcat faptul că informațiile, inclusiv documentele și datele, trebuie colectate în temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul privind defrișările și în scopul evaluării riscurilor (articolul 10 din Regulamentul privind defrișările) și nu ar trebui considerate o cerință independentă, cu excepția cazului în care produsul provine în întregime din țări cu risc scăzut sau din părți ale acestora. În cazul aprovizionării în întregime din țări cu risc scăzut sau din părți ale acestora, în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul privind defrișările, operatorii trebuie să urmeze următoarele etape care descriu evaluarea riscurilor numai dacă operatorii respectivi obțin sau li se aduc la cunoștință informații care indică un risc de neconformitate sau de eludare.

Potrivit articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul privind defrișările, informațiile colectate trebuie evaluate în ansamblu pentru a se asigura trasabilitatea și conformitatea de-a lungul întregului lanț de aprovizionare. Toate informațiile trebuie analizate și verificate, ceea ce înseamnă că operatorii trebuie să fie în măsură să evalueze conținutul și fiabilitatea documentelor pe care le colectează și să înțeleagă legăturile dintre diferitele informații din diverse documente. De regulă, în cadrul evaluării, operatorul ar trebui să verifice:

— dacă diferitele documente sunt consecvente unele cu altele și cu alte informații disponibile;

— ce dovezi furnizează efectiv fiecare document;

— sistemul pe care se bazează documentul (de exemplu, verificarea întreprinsă de autorități, audit independent etc.);

— fiabilitatea și valabilitatea fiecărui document, ceea ce înseamnă probabilitatea ca acesta să fie falsificat sau emis în mod ilegal.

Operatorii ar trebui să ia măsuri rezonabile pentru a se asigura că aceste documente sunt autentice, în funcție de evaluarea situației generale din țara de producție. În acest sens, operatorul ar trebui, de asemenea, să ia în considerare riscul de corupție (de exemplu, dare sau luare de mită, coluziune sau fraudă). Diverse surse furnizează informații disponibile publicului larg cu privire la nivelul corupției într-o țară sau într-o regiune subnațională, de exemplu indicele de percepție a corupției al *Transparency International* sau alți indici internaționali similari recunoscuți sau alte informații relevante similare ([14]).

În cazurile în care nivelul corupției este considerat ridicat, ar putea exista o implicație că documentele nu pot fi considerate fiabile și pot fi necesare verificări suplimentare. În astfel de cazuri, este necesară o atenție deosebită atunci când se verifică documentele, deoarece ar putea exista motive de îndoială cu privire la credibilitatea lor.

Pe lângă recurgerea la indici internaționali recunoscuți, operatorii ar putea verifica listele de condiții și vulnerabilități, inclusiv dovezile anterioare privind practicile de corupție, care indică un risc mai mare – și, prin urmare, ar putea impune un nivel mai ridicat de control. Printre exemplele de astfel de dovezi suplimentare se pot număra sistemele verificate de părți terțe (a se vedea secțiunea 10 din prezentele orientări), auditurile independente sau efectuate pe cont propriu sau utilizarea de tehnologii/metode criminalistice de urmărire a produselor relevante, care pot contribui la dezvăluirea unor indicii de corupție sau de ilegalități.

([14]) Pentru utilizarea acestor indici, a se vedea, de asemenea, capitolul 4 din Comunicarea Comisiei din 12.2.2016, C(2016) 755 final (Document de orientare pentru Regulamentul UE privind lemnul).

Exercitarea de către operatori a diligenței necesare, precum și activitățile de asigurare a respectării legislației ale autorităților competente pot fi sprijinite de instrumente de analiză a datelor și de instrumente bazate pe inteligența artificială pentru stabilirea priorităților, verificarea coerenței documentelor și evidențierea posibilelor anomalii. Cu toate acestea, responsabilitatea finală pentru conformitate revine operatorilor și autorităților competente, indiferent de utilizarea unor astfel de instrumente digitale.

7. **GAMA DE PRODUSE**

(a) **Clarificare – Ambalaje și materiale de ambalare**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 2 – Definiții; anexa I la Regulamentul privind defrișările

Anexa I la Regulamentul privind defrișările stabilește lista produselor de bază relevante și a produselor relevante, astfel cum sunt clasificate în Nomenclatura combinată prevăzută în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului ([15]).

Codul SA 4819 acoperă: *„Cutii, saci, pungi, cornete și alte ambalaje din hârtie, carton, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice; obiecte din carton pentru birou, pentru magazine sau similare”.*

— În cazul în care oricare dintre articolele de mai sus este introdus pe piață sau exportat mai degrabă ca produs de sine stătător decât ca ambalaj pentru un alt produs, acesta *intră* sub incidența regulamentului și, prin urmare, se aplică obligațiile prevăzute în Regulamentul privind defrișările.

— În cazul în care se utilizează materiale de ambalare sau containere de ambalare, conform clasificării de la codul SA 4819, pentru „suportul, protecția sau transportul” unui alt produs, acestea *nu* intră sub incidența regulamentului.

Codul SA 4415 acoperă: *„lăzi, lădițe, coșuri, cilindri și ambalaje similare, din lemn; tambure pentru cabluri, din lemn; paleți simpli, boxpaleți și alte platforme de încărcare, din lemn; grilaje pentru paleți, din lemn”.*

— În cazul în care oricare dintre articolele de mai sus este introdus pe piață sau exportat ca produs de sine stătător, acesta *intră* sub incidența regulamentului și, prin urmare, se aplică obligațiile prevăzute în Regulamentul privind defrișările.

— Articolele de la codul 4415 utilizate *exclusiv* drept materiale de ambalare sau drept containere de ambalare pentru suportul, protecția sau transportul unui alt produs introdus pe piață *nu intră* sub incidența Regulamentului privind defrișările.

Aceleași considerații în ceea ce privește materialele de ambalare se aplică codurilor SA 4401, 4405, 4416.

În cadrul acestor categorii, există o distincție suplimentară între materialele de ambalare și containerele de ambalare „de unică folosință”, pe de o parte, și materialele de ambalare și containerele de ambalare care sunt în mod clar adecvate pentru o utilizare repetată, pe de altă parte:

— Materialele de ambalare și containerele de ambalare de unică folosință utilizate exclusiv pentru suportul, protecția sau transportul unui alt produs pus la dispoziție pe piață sau exportat și prezentate împreună cu produsul respectiv nu fac obiectul Regulamentului privind defrișările atunci când sunt utilizate în acest scop.

— Materialele de ambalare și containerele de ambalare care sunt în mod clar adecvate pentru o utilizare repetată, folosite exclusiv pentru suportul, protecția sau transportul unui alt produs pus la dispoziție pe piață sau exportat și prezentate împreună cu produsul respectiv nu intră sub incidența Regulamentului privind defrișările din moment ce sunt utilizate în acest scop și ulterior. De exemplu, paleții nu ar intra sub incidența Regulamentului privind defrișările dacă sunt puși din nou la dispoziție pe piață sau exportați după ce au fost utilizați pentru a susține, a proteja sau a transporta un alt produs.

([15]) Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun (JO L 256, 7.9.1987, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

Mai trebuie făcută și o altă distincție între ambalajele despre care se consideră că îi conferă produsului „caracterul esențial” și ambalajele care sunt special concepute și adaptate pentru un produs specific, dar care nu fac parte integrantă din acesta. Regula generală 5 pentru interpretarea Nomenclaturii combinate ([16]) din Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 clarifică aceste diferențe, în continuare prezentându-se câteva exemple. Containerelor cu „caracter esențial” li se atribuie propriul cod SA, sunt clasificate independent de produsul pe care îl conțin și intră în domeniul de aplicare al regulamentului, în timp ce containerelor special concepute sau adaptate pentru a conține articole specifice li se atribuie codul SA al produsului pe care îl conțin, în cazul în care aceste containere sunt adecvate pentru o utilizare pe termen lung, sunt prezentate împreună cu articolele pentru care sunt destinate și atunci când sunt de acel tip care în mod normal se vinde împreună cu articolele respective; aceste containere nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului (regula generală 5a). Ambalajele obișnuite, cum ar fi materialele de ambalare și containerele pentru ambalare ([7]) prezentate împreună cu mărfurile pe care le conțin, se clasifică împreună cu mărfurile respective dacă este vorba de un tip de ambalaje care se utilizează în mod normal pentru ambalarea lor, ceea ce înseamnă că nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului (regula generală 5b). Hârtia sau alte materiale de împachetare ar trebui considerate ca făcând parte integrantă din produs dacă scopul lor este de a-l proteja, deplasa sau transporta.

Aceste distincții suplimentare par să fie însă relevante doar în cazul unei mici proporții dintre mărfurile care fac obiectul regulamentului.

În rezumat, următoarele produse fac obiectul regulamentului:

— materialele de ambalare sau containerele de ambalare introduse sau puse la dispoziție pe piață sau exportate ca produse de sine stătătoare;

— containerele care îi conferă unui produs caracterul esențial.

Următoarele produse nu fac obiectul regulamentului:

— materialele de ambalare și containerele de ambalare de unică folosință prezentate împreună cu mărfurile și utilizate exclusiv pentru suportul, protecția sau transportul unui alt produs;

— materialele de ambalare și containerele de ambalare care sunt în mod clar adecvate pentru o utilizare repetitivă, prezentate împreună cu mărfurile și utilizate exclusiv pentru suportul, protecția sau transportul unui alt produs, din moment ce sunt utilizate în acest scop și ulterior.

(b) **Clarificare – Deșeuri și produse recuperate și reciclate**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – considerentul 40; anexa I la Regulamentul privind defrișările; articolul 3 punctul 1 din Directiva 2008/98/CE

În cursul activităților lor economice, operatorii, operatorii din aval și comercianții pot manipula produse care și-au încheiat ciclul de viață și care altfel ar fi eliminate ca deșeuri. Deșeu înseamnă o substanță sau un obiect pe care deținătorul le aruncă sau are intenția sau obligația să le arunce (Directiva 2008/98/CE, articolul 3 punctul 1). Astfel de produse sunt excluse din domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările. Aceasta înseamnă că astfel de operatori, operatori din aval și comercianți sunt exonerați de la îndeplinirea obligațiilor prevăzute de Regulamentul privind defrișările în aceste cazuri.

Această exonerare se aplică mărfurilor realizate integral dintr-un material care și-a încheiat ciclul de viață și care altfel ar fi fost aruncat ca deșeu (de exemplu, lemnul recuperat din clădiri dezafectate sau mărfurile fabricate din coaja boabelor de cafea).

Această exonerare **nu** se aplică subproduselor unui proces de fabricație care implică un material care nu este deșeu în sensul de a fi o substanță sau un obiect pe care deținătorul le aruncă sau are intenția sau obligația să le arunce.

Următoarele întrebări și răspunsuri clarifică cazurile de utilizare practică:

Întrebarea nr. 1: Fac obiectul regulamentului așchiile de lemn și rumegușul rezultate ca subproduse ale tăierii lemnului?

Da, acestea intră în domeniul de aplicare al codului SA 4401, care face obiectul Regulamentului privind defrișările. Acest lucru se datorează faptului că așchiile de lemn și rumegușul pot fi utilizate ca lemn de foc și, prin urmare, nu și-au încheiat ciclul de viață. O excepție ar fi așchiile de lemn/rumegușul utilizate exclusiv ca ambalaje pentru suportul, protecția sau transportul unui alt produs.

([16]) Note explicative ale Nomenclaturii combinate a Uniunii Europene (JO C 119, 29.3.2019, p. 1).

Întrebarea nr. 2: Face obiectul regulamentului mobilierul fabricat din lemnul recuperat în urma demolării locuințelor?

Nu. Dacă aceste produse sunt fabricate în întregime din materiale care și-au încheiat ciclul de viață și care altfel ar fi fost aruncate ca deșeuri, ele nu fac obiectul regulamentului. Totuși, în cazul în care produsele conțin orice cantitate de material nereciclat, partea respectivă ar urma să facă obiectul regulamentului.

Întrebarea nr. 3: Fac obiectul regulamentului produsele fabricate din materiale reciclate sau recuperate?

Nu. Dacă produsele relevante sunt fabricate în întregime din materiale reciclate, acestea nu fac obiectul Regulamentului privind defrișările. Cu toate acestea, în cazul în care produsele relevante conțin orice cantitate de material nereciclat sau nerecuperat, cantitatea respectivă ar urma să facă obiectul regulamentului, de exemplu utilizarea celulozei primare în producția de hârtie și lemnul utilizat pentru repararea paleților.

Întrebarea nr. 4: Fac obiectul regulamentului peletele de combustibil fabricate din ciorchini goi de fructe sau din coji de sâmburi de palmier?

Da, în cazul în care ciorchinii goi de fructe și cojile de sâmburi de palmier, chiar și sub formă de pelete, sunt clasificate drept subproduse reziduale solide ale procesului de extracție a uleiului de palmier, peletele de combustibil fabricate din acestea sunt incluse la codul SA 2306 60 din anexa I la Regulamentul privind defrișările. Peletele de combustibil nu intră sub incidența regulamentului dacă sunt fabricate în întregime din materiale clasificate drept deșeuri.

Întrebarea nr. 5: Face obiectul regulamentului zațul de cafea utilizat în articole de toaletă sau în îngrășăminte?

Nu, dacă zațul este, de exemplu, un deșeu care provine de la o cafenea și altfel ar fi fost aruncat.

Întrebarea nr. 6: Anvelopele pneurilor sau carcasele de anvelope reșapate intră sub incidența regulamentului?

Anvelopele uzate și carcasele, utilizate în general pentru reșaparea anvelopelor, nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului, în timp ce anvelopele reșapate intră în domeniul de aplicare numai în ceea ce privește noua bandă de rulare din cauciuc aplicată anvelopelor și carcaselor.

Întrebarea nr. 7: Intră sub incidența Regulamentului privind defrișările produsele relevante în cazul în care sunt obținute din produse de bază nerelevante?

Regulamentul nu se aplică produselor care sunt fabricate din produse de bază nerelevante, chiar dacă aceste produse prezintă aceeași Nomenclatură combinată precum produsele relevante fabricate din produse de bază relevante. Regulamentul se aplică numai produselor relevante fabricate din produse de bază relevante.

Acest lucru este valabil, de pildă, în situațiile exemplificate mai jos:

(i) bovine din genul *Bos* și subgenurile acestuia: *Bos, Bibos, Novibos și Poephagus* care se încadrează la subpozițiile SA 0102 21 și 0102 29 intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările, în timp ce *bivolii (genul Syncerus)* sau *bizonul (genul Bison)* sau orice alte bovine vii nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările.

(ii) uleiul de palmier din specia de palmier de ulei *Elaeis* spp. (inclusiv *Elaeis guineensis*) intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările, dar uleiul de babassu fabricat din plante din genul *Attalea spp. (inclusiv Attalea speciosa)* și alte uleiuri vegetale fabricate din alte specii de palmieri nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările;

(iii) cauciucul provenit de la *Hevea brasiliensis* intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările, dar balata, gutaperca, guayulele, chiclele și gumele naturale similare obținute din alte specii nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările, la fel cum nu intră nici produsele din cauciuc sintetic;

(iv) produsele din lemn intră în domeniul de aplicare, dar produsele fabricate din ratan, bambus și alte materiale lemnoase nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind defrișările.

8. **ÎNTREȚINEREA PERIODICĂ A UNUI SISTEM DUE DILIGENCE**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 12 – Instituirea și întreținerea sistemelor due diligence, raportare și păstrarea evidențelor

Pentru a exercita diligența necesară în conformitate cu articolul 8, operatorii, inclusiv microoperatorii primari și micii operatori primari, trebuie să instituie și să mențină actualizat un cadru de documentare, analiză, verificare și raportare a procedurilor și măsurilor („sistemul due diligence”). Scopul diligenței necesare în temeiul Regulamentului privind defrișările este de a obține un anumit rezultat prin demonstrarea unor procese consecvente în operațiunile întreprinderilor. Este important ca, în conformitate cu articolul 12 alineatul (2), operatorul să își **revizuiască sistemul due diligence cel puțin o dată pe an** pentru a se asigura că persoanele responsabile urmează procedurile care li se aplică, precum și că procesele instituite sunt eficace și că se obține rezultatul dorit. Operatorii ar trebui, de asemenea, să actualizeze sistemul due diligence în cazul în care, în timpul revizuirii sau în orice alt moment, iau cunoștință de noi evoluții care ar putea influența obiectivele sistemului due diligence, cum ar fi eficacitatea și caracterul cuprinzător al etapelor sau procedurilor din cadrul sistemului. Orice actualizare a sistemului due diligence trebuie înregistrată, iar evidențele trebuie păstrate timp de cinci ani.

Revizuirea poate fi efectuată de către o persoană din cadrul organizației operatorului (aceasta ar trebui să fie o persoană independentă de cele care efectuează procedurile) sau de către un organism extern. Ea ar trebui să identifice orice slăbiciune și deficiență, iar conducerea operatorului ar trebui să stabilească termene pentru remedierea acestora.

În cazul unui sistem due diligence cu privire la un produs relevant, în cadrul revizuirii, ar trebui, de exemplu, să se verifice dacă există proceduri documentate:

— pentru colectarea și înregistrarea informațiilor, a datelor și a documentelor necesare pentru a se demonstra conformitatea;

— pentru evaluarea riscului ca produsul relevant sau orice componentă a produsului relevant să conțină produse relevante sau produse de bază relevante care implică defrișări sau care nu au fost obținute în conformitate cu legislația relevantă a țării de producție;

— care să descrie acțiunile propuse care trebuie întreprinse în funcție de nivelul de risc.

De asemenea, în cadrul revizuirii, ar trebui să se verifice dacă persoanele responsabile cu executarea fiecărei etape din cadrul procedurilor înțelege și pune în aplicare fiecare astfel de etapă și dacă există verificări adecvate pentru a garanta că procedurile sunt eficace în practică (și anume că acestea identifică și conduc la excluderea produselor relevante care prezintă un risc de neconformitate care nu este neglijabil). Bunele practici sugerează că, pentru a dovedi realizarea revizuirii, etapele urmate și rezultatele revizuirii sunt documentate.

9. **PRODUSE COMPUSE**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 4 – Obligațiile operatorilor; articolul 9 – Cerințe în materie de informare; articolul 33 – Sistemul de informații

Este posibil ca operatorii, operatorii din aval și comercianții să se ocupe de produsele relevante, astfel cum sunt enumerate în anexa I la Regulamentul privind defrișările, care conțin sau sunt fabricate parțial din alte produse relevante sau produse de bază relevante. În practică, acestea sunt uneori denumite „produse compuse”, deși acesta nu este un termen juridic utilizat în Regulamentul privind defrișările.

Regulamentul privind defrișările stabilește norme pentru a se asigura că produsele de bază relevante și produsele relevante conținute în produsele relevante sau din care sunt fabricate produsele relevante sunt identificate în mod corespunzător în cursul procesului de diligență necesară al operatorului în temeiul articolului 8. Acest lucru este necesar pentru a se asigura că toate produsele relevante sunt în conformitate cu regulamentul.

Operatorii trebuie să îndeplinească cerințele în materie de informare prevăzute la articolul 9 ca parte a obligației lor privind diligența necesară pentru produsele relevante pe care le introduc pe piață sau le exportă de pe piață. În unele cazuri, identificarea speciilor, a originii și a geolocalizărilor produselor de bază relevante conținute în produsele relevante, în special pentru produsele reconstituite(cum ar fi hârtia, panourile fibrolemnoase și plăcile aglomerate) sau produsele intens prelucrate(cum ar fi preparatele alimentare care conțin cacao), poate fi un demers complex, însă aceste informații sunt necesare pentru ca produsele să fie introduse pe piață sau exportate. Pentru mai multe referințe, vă rugăm să consultați infograficele privind lanțul de aprovizionare al Regulamentului privind defrișările.

În plus, atunci când introduc pe piața Uniunii sau exportă produse relevante, dacă acestea conțin sau sunt fabricate din alte produse relevante (astfel cum sunt enumerate în anexa I la Regulamentul privind defrișările) care anterior nu au făcut obiectul diligenței necesare, operatorul trebuie să exercite diligența necesară cu privire la acele părți ale produsului relevant.

Produsele compuse pot conține mai multe produse relevante asociate unor produse de bază diferite. De exemplu, o tabletă de ciocolată [SA 1806] poate cuprinde produse derivate din cacao (pudră de cacao [SA 1805] și unt de cacao [SA 1804]) și din palmieri pentru ulei (ulei de palmier [SA 1511]). În astfel de cazuri, operatorul care introduce produsul pe piața UE sau care exportă produsul de pe piața UE va trebui să exercite diligența necesară numai cu privire la produsele relevante enumerate la produsul de bază considerat relevant în anexa I la Regulamentul privind defrișările. De exemplu, pentru tabletele de ciocolată [SA1806], produsul de bază relevant legat de acestea este cacaua. Acest lucru înseamnă că obligația de diligență necesară și cerințele în materie de informare se aplică numai produselor relevante enumerate în coloana din dreapta din anexa I, sub produsul de bază relevant conținut în batonul de ciocolată sau utilizat la fabricarea acestuia, și anume, în acest caz, pudra de cacao și untul de cacao încadrate la produsul de bază cacao.

Cerințe în materie de informare

Ca parte a obligației lor privind diligența necesară în temeiul articolului 8, atunci când își descriu produsele relevante, în conformitate cu cerințele în materie de informare prevăzute la articolul 9, operatorii trebuie să includă produsele de bază relevante sau produsele relevante pe care produsele lor relevante le conțin sau care sunt folosite pentru fabricarea produselor respective.

Aceasta înseamnă că operatorii trebuie să colecteze informații cu privire la prezența produsului de bază relevant în produsele relevante pe care le introduc pe piață sau le exportă. Aceste informații includ geolocalizarea parcelelor de teren sau, în cazul microoperatorilor primari sau al micilor operatori primari, adresa poștală care corespunde localizării geografice a parcelelor de teren sau a unității în cauză, unde a fost obținut produsul de bază relevant conținut în produsele relevante sau utilizat pentru fabricarea produselor relevante, împreună cu informațiile suplimentare de la articolul 9 alineatul (1). În temeiul articolului 9, pentru a îndeplini cerințele în materie de informare în ceea ce privește geolocalizarea pentru produsele lor relevante, operatorii includ:

— geolocalizarea (sau adresa poștală, în cazul microoperatorilor primari sau al micilor operatori primari) a tuturor parcelelor de teren de pe care a fost obținut produsul de bază relevant conținut în produsele relevante, sau a fost folosit pentru fabricarea acestora *și*

— data sau intervalul de timp al producției.

În cazul în care un produs relevant conține sau a fost fabricat cu un produs de bază relevant obținut de pe parcele de teren diferite, trebuie furnizată geolocalizarea sau adresa poștală, în cazul microoperatorilor primari sau al micilor operatori primari, a tuturor parcelelor de teren respective. Pentru produsele relevante care constau în produse de origine bovină sau care au fost fabricate din produse de origine bovină, în conformitate cu articolul 2 punctul 29, geolocalizarea sau adresa poștală, în cazul microoperatorilor primari sau al micilor operatori primari, se referă la toate incintele sau structurile asociate creșterii bovinelor, cuprinzând locul nașterii și, după caz, fermele în care au fost ținute – în cazul agriculturii în aer liber, orice mediu sau loc în care sunt ținute animale, temporar sau permanent, până la momentul sacrificării.

În cazul în care există defrișări sau degradări ale pădurilor pe oricare dintre parcelele de teren care sunt identificate pentru oricare dintre produsele relevante din cadrul unui produs relevant care este un „produs compus”, produsul respectiv nu poate fi introdus pe piață, pus la dispoziție pe piață sau exportat [articolul 9 alineatul (1) litera (d)].

În plus, articolul 9 impune precizarea denumirii comune și a denumirii științifice complete a tuturor speciilor pentru produsele relevante care conțin lemn sau care au fost fabricate utilizând lemn. Această dispoziție se referă la toate produsele relevante care sunt enumerate la rubrica produsului de bază „lemn” din anexa I. În unele cazuri, identificarea tuturor speciilor din cadrul fiecărei componente relevante pentru produsele compuse intens prelucrate, cum ar fi plăcile aglomerate sau hârtia, poate fi un demers complex. Totuși, în cazul în care speciile respective, de exemplu, speciile de lemn utilizate la fabricarea unui produs variază, operatorul va trebui să prezinte o listă a tuturor speciilor de lemn care este posibil să fi fost utilizate la fabricarea produsului din lemn. Speciile respective ar trebui enumerate în conformitate cu nomenclatura lemnului acceptată la nivel internațional (de exemplu, DIN EN 13556 din 1 octombrie 2003 privind Nomenclatura lemnului utilizat în Europa).

10. **ROLUL CERTIFICĂRILOR ȘI AL SISTEMELOR DE VERIFICARE DE CĂTRE O PARTE TERȚĂ ÎN EVALUAREA RISCURILOR ȘI ÎN ATENUAREA RISCURILOR**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – considerentul 52; articolul 10 alineatul (2) litera (n) – Evaluarea riscurilor

Sistemele de certificare și sistemele verificate de părți terțe sunt adesea utilizate pentru a îndeplini cerințele specifice ale clienților pentru produsele de bază relevante și produsele relevante. Aceasta poate include un standard care descrie practicile care trebuie puse în aplicare în cursul obținerii produselor de bază certificate, cuprinzând principii, criterii și indicatori, cerințe pentru verificarea conformității cu standardul și pentru acordarea certificatelor și certificarea separată a lanțului de custodie pentru a oferi asigurarea de-a lungul lanțului de aprovizionare că un produs conține numai materiale certificate sau verificate de părți terțe de la producători identificați și certificați sau verificați de părți terțe (sau, în unele cazuri, un anumit procent de astfel de materiale).

Regulamentul privind defrișările recunoaște că sistemele de certificare și alte sisteme verificate de părți terțe pot furniza informații utile cu privire la respectarea regulamentului în evaluarea riscurilor în temeiul articolului 10 prin dovezi care să ateste că produsele sunt legale și nu implică defrișări, cu condiția ca aceste informații să îndeplinească cerințele relevante de la articolul 9, astfel cum se prevede la articolul 10 alineatul (2) litera (n).

Într-adevăr, certificările și sistemele verificate de părți terțe sunt operate de o organizație care nu participă la obținerea produsului de bază relevant sau la lanțul de aprovizionare al acestuia. În plus, unele dintre aceste sisteme sunt adesea utilizate pentru a verifica dacă se respectă anumite standarde sau norme, însă nu merg neapărat până la certificarea produsului în sine.

Prezentele orientări se adresează în primul rând părților interesate care au în vedere utilizarea sistemelor de certificare sau a sistemelor verificate de părți terțe, având în vedere valoarea lor adăugată potențială în furnizarea de informații suplimentare, cum ar fi cele privind coordonatele de geolocalizare, și în sprijinirea evaluării riscurilor efectuate de operatori ca parte a exercițiului lor de diligență necesară, care urmărește să demonstreze că produsele relevante sunt legale și nu implică defrișări. Regulamentul privind defrișările nu prevede obligația: (1) operatorilor de a utiliza astfel de sisteme, (2) producătorilor de a adera la acestea și (3) țărilor producătoare de a dezvolta astfel de sisteme. Utilizarea sistemelor de verificare de către o parte terță nu este o cerință legală, ci o decizie voluntară a operatorului. În cazul în care operatorii decid să utilizeze aceste sisteme, prezentele orientări sunt menite să îi ajute să evalueze măsura în care aceste scheme pot sprijini îndeplinirea cerințelor Regulamentului privind defrișările.

Sistemele de certificare și sistemele verificate de părți terțe pot juca un rol important în promovarea practicilor agricole și forestiere durabile și a aprovizionării responsabile, în promovarea transparenței lanțului de aprovizionare și în facilitarea conformității. Trebuie remarcat faptul că sistemele pe bază de autodeclarare care nu recurg la proceduri de atestare de către părți terțe nu intră în domeniul de aplicare al prezentelor orientări și sunt, prin definiție, mai puțin solide din cauza lipsei de independență și imparțialitate.

Prezentele orientări sunt relevante și pentru autoritățile naționale competente, subliniind că, deși astfel de sisteme pot fi utilizate în cadrul procedurii de evaluare a riscurilor în temeiul articolului 10, ele nu pot înlocui responsabilitatea operatorului în ceea ce privește diligența necesară în conformitate cu articolul 8. Aceasta înseamnă că utilizarea unor astfel de sisteme nu implică un „culoar verde”, deoarece operatorul are în continuare obligația de a exercita diligența necesară și este tras la răspundere în cazul în care nu respectă cerințele privind diligența necesară prevăzute de Regulamentul privind defrișările.

Sistemele prezintă o mare diversitate din punct de vedere al domeniului de aplicare, al obiectivelor, al structurii și al metodelor operaționale ale acestora. O distincție importantă este (1) dacă acestea recurg sau nu la o procedură de atestare de către părți terțe, împărțindu-se astfel în sisteme de certificare și în sisteme verificate de părți terțe, pe de o parte, și (2) în sisteme pe bază de autodeclarare, pe de altă parte. Acestea din urmă nu intră în domeniul de aplicare al prezentului document de orientare și sunt, prin definiție, mai puțin solide din cauza lipsei de independență și imparțialitate.

(a) **Rolul certificărilor și al sistemelor de verificare de către o parte terță**

Atunci când analizează dacă să utilizeze informațiile furnizate de un sistem de certificare sau de un sistem verificat de părți terțe în cadrul procedurii de evaluare a riscurilor în temeiul articolului 10 ca dovadă în sprijinul faptului că produsul este legal și nu implică defrișări, operatorul ar trebui, într-o primă etapă, să stabilească dacă standardele sistemului respectiv sunt în conformitate cu dispozițiile relevante ale Regulamentului privind defrișările. În această privință, ar trebui subliniat faptul că operatorii pot utiliza, de asemenea, sisteme de verificare de către părți terțe sau sisteme de certificare pentru a se conforma numai anumitor cerințe ale regulamentului.

Sistemele de certificare și sistemele de verificare de către o parte terță impun ca organizațiile terțe să fie capabile să își demonstreze calificările necesare efectuării de evaluări prin intermediul unui proces de acreditare care stabilește standarde privind competențele auditorilor și sistemele la care trebuie să adere organizațiile de certificare. Produsele certificate sau verificate poartă, în general, o etichetă cu denumirea și tipul organizației de certificare sau de verificare, precum și cu cerințele pentru procesul de audit. Sistemul poate impune, de asemenea, ca partenerii să includă aceste informații în documentele oficiale care însoțesc expedierea. În mod normal, aceste organizații trebuie să fie capabile să ofere informații cu privire la aria de acoperire a certificării și la modul în care s-a desfășurat aceasta în țara de producție a produselor relevante, inclusiv detalii cu privire la natura și frecvența auditurilor pe teren.

Sistemele de certificare și sistemele de verificare de către o parte terță pot fi evaluate în funcție de trei elemente principale: (1) „standardele relevante”, și anume cerința operațională, domeniul de aplicare, procedurile, politicile pentru întreprinderile care aderă la aceste sisteme, (2) „punerea în aplicare de către sisteme”, și anume măsura în care standardele sunt puse în aplicare, inclusiv prin luarea măsurilor necesare pentru a asigura conformitatea și prin audituri și (3) „caracteristicile de guvernanță”/evaluarea credibilității sistemelor, cum ar fi transparența, procesele de asigurare, supravegherea etc. Aceste informații ar trebui reevaluate periodic de către operator, în special în ceea ce privește cerințele prevăzute de Regulamentul privind defrișările.

În ceea ce privește cerințele prevăzute de Regulamentul privind defrișările, în măsura în care acest lucru este relevant pentru informațiile furnizate de sistemul de certificare sau de sistemul de verificare de către părți terțe, operatorii ar trebui să examineze, de exemplu, următoarele aspecte ale sistemelor de certificare sau ale sistemelor de verificare de către părți terțe prevăzute la punctul 1 „standardele relevante”:

— validitatea, autenticitatea și relevanța domeniului de aplicare al certificării sau al verificării de către o parte terță (de exemplu, dacă acoperă produsele de bază relevante și alte produse relevante reglementate în temeiul Regulamentului privind defrișările);

— includerea și respectarea cerințelor legale relevante, cum ar fi alinierea la definiția termenului „care nu implică defrișări” și la data-limită de 31 decembrie 2020, astfel cum se prevede la articolele 2 și 3 din Regulamentul privind defrișările;

— evaluarea riscului de neconformitate în ceea ce privește cerințele de legalitate și cerințele privind neimplicarea defrișărilor în legătură cu produsele relevante;

— trasabilitatea produselor relevante, inclusiv prin geolocalizare până la parcela de teren;

— posibilitatea amestecării materialelor de origine cunoscută și a celor de origine necunoscută în cadrul modelului lanțului de custodie (CoC) (ceea ce nu este acceptabil în temeiul Regulamentului privind defrișările) ([17]). Un produs relevant cu certificarea lanțului de custodie poate conține, de asemenea, o combinație de materiale certificate și de materiale necertificate dintr-o varietate de surse, pentru care trebuie obținute informații cu privire la faptul dacă au fost efectuate controale asupra părții necertificate și dacă respectivele controale oferă dovezi adecvate ale respectării cerințelor Regulamentului privind defrișările. Prin urmare, procedura de diligență necesară trebuie să fie realizată pentru întregul produs relevant;

— posibilitatea de a utiliza bilanțul masic în cazul în care produsele conforme sunt combinate cu produse de origine necunoscută (ceea ce nu este acceptabil în temeiul Regulamentului privind defrișările) ([18]);

— capacitatea sistemului de a furniza informațiile necesare însoțite de dovezi „suficient de concludente și verificabile”, astfel cum se prevede la articolul 9.

În al doilea rând, la punctul 2 „punerea în aplicare de către sisteme”, operatorii ar trebui să ia în considerare următoarele aspecte:

— accesibilitatea informațiilor privind guvernanța sistemului, implicarea părților interesate în cadrul sistemului și rezumatele auditurilor;

([17]) Unele sisteme permit certificarea atunci când un anumit procent din produsul relevant, menționat de obicei pe etichetă, a îndeplinit standardul complet de certificare. În astfel de cazuri, este important ca operatorul să obțină informații din care să reiasă dacă au fost efectuate controale asupra părții necertificate și dacă acestea furnizează dovezi adecvate privind conformitatea cu geolocalizarea și cu elementul privind neimplicarea defrișărilor și pentru partea necertificată.

([18]) Unele sisteme permit certificarea atunci când se utilizează lanțuri de custodie bazate pe bilanțul masic. Cu toate acestea, astfel de produse mixte nu respectă Regulamentul privind defrișările. Numai produsele care respectă pe deplin elementele menționate mai sus sunt permise în temeiul Regulamentului privind defrișările, fiind excluse produsele mixte care au în vedere anumite procentaje sau lanțuri de custodie bazate pe bilanțul masic.

— existența unei baze de date gratuite și accesibile publicului cu privire la titularii certificărilor, sfera lor de acoperire, valabilitatea, data suspendării sau încetării statutului de certificare și rapoartele de audit aferente;

— efectuarea unor controale transparente periodice, aleatorii și independente (inclusiv prin audituri) privind conformitatea sistemului de certificare sau a sistemului de verificare de către o parte terță cu propriile standarde, norme și proceduri;

— verificarea cantității și a originii materialelor certificate de-a lungul lanțului de aprovizionare, inclusiv, de exemplu, utilizarea analizelor anatomice, chimice sau ADN pentru a verifica informațiile privind trasabilitatea produsului sau a lanțului de aprovizionare;

— realizarea unor verificări eficace ale volumelor de-a lungul lanțurilor de aprovizionare ([19]);

— utilizarea unor ștampile/mențiuni similare referitoare la diferite tipuri de sisteme;

— rapoartele fundamentate existente cu privire la posibilele deficiențe sau probleme ale sistemului de certificare sau ale sistemului verificat de părți terțe în cauză în țările din care provin produsele de bază relevante sau produsele relevante;

— rapoartele fundamentate existente cu privire la un anumit producător sau comerciant care utilizează sistemul de certificare sau sistemul verificat de părți terțe în cauză.

La punctul 3 „privind guvernanța sistemelor", operatorii ar trebui să ia în considerare următoarele elemente:

— eventualele conflicte de interese;

— amploarea și constatările verificărilor privind frauda și corupția;

— conformitatea sistemului de certificare sau al sistemului de verificare de către o parte terță cu standardele internaționale sau europene (de exemplu, ghidurile ISO relevante);

— consecințele și sancțiunile în cazul infracțiunilor, precum și acțiunile corective, inclusiv în ceea ce privește suspendarea certificării până la luarea de acțiuni corective, ținând seama, de asemenea, de rapiditatea procedurii de revocare și restabilire a autorizației de eliberare a certificării pentru produse;

— includerea unor dispoziții privind implicarea părților interesate, permițând și promovând, de asemenea, participarea micilor producători (dacă este cazul) la sistem;

— informații privind independența organizațiilor terțe care furnizează serviciile de certificare sau de verificare relevante în calitate de organizații acreditate. Nu ar trebui considerate fiabile sau concludente, dacă sunt avute în vedere separat, asigurările sau declarațiile din partea sistemului, a auditorilor afiliați la sistem sau a auditorilor terți angajați de sistem pentru a îndeplini procedurile de asigurare. Dacă acestea sunt disponibile în mod rezonabil, ar trebui luate în considerare opiniile altor părți interesate relevante, inclusiv ale participanților la sistem, ale sindicatelor, ale asociațiilor lucrătorilor și ale micilor producători, ale societății civile și ale organizațiilor neguvernamentale, precum și ale organizațiilor terțe de audit și de asigurare.

(b) **Informații generale**

Sistemele de certificare și sistemele verificate de părți terțe sunt fie publice, fie private, în funcție de modelul lor de guvernanță, indiferent dacă sunt gestionate de administrația publică sau nu. Acestea pot fi obligatorii sau voluntare, în funcție de caracterul lor obligatoriu din punct de vedere juridic. Sistemele private sunt utilizate în mod voluntar de către operator, în timp ce sistemele publice sunt adesea (deși nu neapărat) obligatorii și instituite de țările din care provin produsele. Atât sistemele publice, cât și cele private de certificare și de verificare de către o parte terță urmăresc să recunoască bunele standarde de mediu prin certificare și, ca atare, multe dintre acestea au adus contribuții importante la creșterea durabilității producției agricole la nivel mondial.

([19]) Certificarea lanțului de custodie poate fi utilizată ca dovadă că în lanțul de aprovizionare nu ajunge niciun produs de bază de origine necunoscută sau neautorizată. Acest lucru se bazează, în general, pe asigurarea că, la „punctele critice de control", în lanțul de aprovizionare pot intra numai produse de bază și produse autorizate și că un produs poate fi urmărit mai degrabă până la custodele său precedent (care, de asemenea, trebuie să dețină o certificare a lanțului de custodie) decât până la locul de origine. Un produs care deține o certificare a lanțului de custodie poate conține o combinație de materiale certificate și de alte materiale autorizate, provenite dintr-o varietate de surse. Atunci când utilizează certificarea lanțului de custodie, operatorul ar trebui să se asigure că toate materialele respectă cerințele Regulamentului privind defrișările și că utilizarea verificărilor este suficientă pentru a exclude materialele neconforme.

Cu toate acestea, evaluarea impactului care a precedat Regulamentul privind defrișările, plecând de la alte studii relevante, a identificat, de asemenea, o serie de preocupări cu privire la astfel de sisteme, inclusiv faptul că acestea au niveluri diferite de transparență și utilizează norme, proceduri și sisteme de asigurare a calității diferite, precum și legate de monitorizare, divulgare și asigurarea respectării legislației. De-a lungul anilor de funcționare a acestora, s-au exprimat, de asemenea, preocupări cu privire la eficiența și integritatea sistemelor lanțului de custodie și la vulnerabilitatea acestora la fraudă. În plus, lipsa auditurilor independente reprezintă o deficiență a anumitor sisteme private. Într-un studiu specific comandat de Comisie privind sistemele de certificare și de verificare din sectorul forestier și pentru produsele pe bază de lemn s-au făcut constatări similare, indicându-se o lipsă de transparență și riscul unor informații parțiale sau chiar înșelătoare ([20]).

Sistemele de verificare publice obligatorii care impun aplicarea anumitor măsuri pot include standarde ridicate, atât în ceea ce privește acoperirea, cât și punerea în aplicare. Este esențial ca acestea să acopere toți operatorii economici dintr-o țară (inclusiv introducerea pe piață și exporturile) pentru a evita lacunele și omisiunile ce pot fi cauzate de prezența operatorilor economici care nu intră sub incidența sistemului. De asemenea, acestea pot asigura o mai bună integrare a micilor producători, oferind sprijinul necesar pentru depășirea problemei costurilor, adesea percepută ca fiind semnificativă, deoarece economiile de scară dezavantajează IMM-urile în ceea ce privește obținerea certificării în comparație cu operatorii și comercianții mai mari.

În ceea ce privește fiabilitatea și relevanța sistemelor private și publice, toate elementele aplicabile ale standardelor acestora ar trebui să fie în conformitate cu Regulamentul privind defrișările (fie la același nivel, fie la un nivel mai ridicat), în special în ceea ce privește definiția termenului „care nu implică defrișări”, cerințele de geolocalizare și transparența și legalitatea producției.

În acest context, este important de remarcat faptul că nu toate sistemele includ standarde și evaluări referitoare la legalitatea obținerii produsului de bază relevant și, prin urmare, ar putea fi relevant să se verifice care sunt cerințele de legalitate care fac obiectul sistemelor, atât în ceea ce privește legislația la care se referă acestea, cât și în ceea ce privește criteriile sau indicatorii pe care se bazează pentru a evalua conformitatea. De exemplu, sistemele pot avea definiții diferite în ceea ce privește ceea ce trebuie considerat o „lege” relevantă sau „legal” în țara de producție sau indicatorii care trebuie luați în considerare pentru a evalua riscurile de ilegalitate.

Procesul decizional intern și guvernanța, inclusiv participarea directă a actorilor din lanțul de aprovizionare care solicită și dețin certificarea sau achiziționează și utilizează produse certificate pentru a satisface cererile clienților, sunt, de asemenea, elemente care au implicații asupra punerii în aplicare, a asigurării respectării legislației și a credibilității oricărui sistem relevant.

Pentru a facilita și mai mult comerțul și respectarea Regulamentului privind defrișările, se va crea un registru al sistemelor de certificare în scopul de a se furniza informații în mod transparent cu privire la domeniul de aplicare al sistemelor existente, la care să poată face trimitere atât operatorii economici atunci când își îndeplinesc obligația privind diligența necesară pentru introducerea și punerea la dispoziție a produselor pe piața UE, cât și autoritățile competente atunci când efectuează controalele relevante.

Pentru a lua în considerare și alte elemente relevante ale tuturor formelor de certificare și de verificare de către o parte terță, a se consulta evaluarea impactului realizată de Comisie ([21]), orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare ([22]) și constatările studiului Comisiei privind sistemele de certificare și de verificare în sectorul forestier și pentru produsele pe bază de lemn ([23]).

11. **UTILIZAREA AGRICOLĂ**

1. **Introducere**

Articolul 3 litera (a) din Regulamentul privind defrișările nu permite introducerea și punerea la dispoziție pe piața Uniunii a produselor de bază relevante și a produselor relevante sau exportul acestora de pe piața Uniunii decât dacă acestea nu implică defrișări. La articolul 2 punctul 13 litera (a), se definește termenul „care nu implică defrișări” ca însemnând produsele relevante care conțin, au fost hrănite sau au fost fabricate folosind produse de bază relevante care au fost obținute pe terenuri care nu au făcut obiectul defrișărilor după 31 decembrie 2020 ([24]). Potrivit articolului 2 punctul 3, „defrișare” înseamnă conversia pădurilor în exploatații agricole, indiferent dacă este sau nu provocată de oameni.

([20]) Comisia Europeană, Report: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products” (Raport: studiu privind sistemele de certificare și de verificare în sectorul forestier și pentru produsele pe bază de lemn), Oficiul pentru Publicații al UE, 2021.

([21]) Comisia Europeană, SWD(2021) 326 final.

([22]) JO C 341, 16.12.2010, p. 5.

([23]) Comisia Europeană, Report: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products (Raport: Studiu privind sistemele de certificare și de verificare în sectorul forestier și pentru produsele pe bază de lemn), Oficiul pentru Publicații al UE, 2021.

([24]) Celălalt element al termenului „care nu implică defrișări” de la articolul 2 punctul 13 litera (b), care precizează că produsele relevante care conțin lemn sau au fost fabricate utilizând lemn recoltat din pădure fără a cauza degradarea pădurilor nu intră în domeniul de aplicare al prezentului capitol, care se referă în mod specific la definiția utilizării agricole.

Considerentul 36 din Regulamentul privind defrișările explică faptul că Comisia ar trebui să elaboreze orientări pentru a clarifica interpretarea definiției termenului „utilizare agricolă”, în special în ceea ce privește conversia pădurilor în terenuri care nu sunt destinate utilizării agricole. Considerentul 31 din Regulamentul privind restaurarea naturii ([25]) face trimitere, de asemenea, la astfel de orientări.

Prin urmare, acest capitol urmărește în principal:

— să clarifice definiția pădurii, măsurarea parametrilor tehnici utilizați pentru a defini termenul „pădure” în temeiul Regulamentului privind defrișările în ceea ce privește suprafața, înălțimea medie și acoperirea coronamentului, în special în cazurile în care arborii se învecinează cu suprafețe agricole sau se suprapun cu acestea (secțiunea 3);

— să clarifice sensul termenilor „suprafețele agricole scoase temporar din circuitul agricol” și „plantații agricole” menționați la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul privind defrișările, în special condițiile în care suprafețele agricole, care au fost, de exemplu, scoase temporar din circuitul agricol, sau care sunt lăsate în pârloagă sau sunt utilizate pentru anumite pepiniere rămân în „utilizare agricolă” în sensul articolului 2, indiferent de caracteristicile terenurilor, pentru a clarifica în ce condiții pădurile se transformă în suprafețe agricole (secțiunile 3 și 4);

— să ofere orientări cu privire la circumstanțele în care, în pofida unei acoperiri cu arbori observate după 31 decembrie 2020 (data-limită prevăzută la articolul 2 punctul 13 din Regulamentul privind defrișările), suprafața ar trebui să fie luată în considerare ca fiind dedicată „utilizării agricole” (secțiunea 4);

— să clarifice situațiile în care o suprafață care se încadrează în definiția termenului „pădure” nu ar trebui considerată ca făcând obiectul unei conversii în scopul „utilizării agricole”, ci în scopul altor utilizări ale terenurilor, în special:

  — în scopul unei alte utilizări a terenurilor pentru a preveni, a reduce la minimum, a atenua sau a inversa impactul negativ asupra biodiversității al introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive sau

  — în habitate seminaturale care sunt gestionate în mod extensiv (de exemplu, prin pășunat pentru conservare), astfel cum se prevede într-un plan de conservare sau de refacere care pune în aplicare obligații care decurg din convențiile internaționale privind protecția și refacerea naturii și a biodiversității sau

  — pentru prevenirea incendiilor forestiere sau pentru utilizarea energiei din surse regenerabile [secțiunea 2 și secțiunea 4 litera (a)];

— să ofere o interpretare a termenului „utilizare agricolă” în temeiul Regulamentului privind defrișările, ținând seama de definițiile prevăzute în legislațiile aplicabile ale UE și în notele explicative care sunt convenite la nivel internațional [secțiunea 4, secțiunea 4 litera (c) și secțiunea 4 litera (d)];

— să clarifice utilizările combinate și sinergetice ale zonelor acoperite cu arbori care se încadrează în definițiile din Regulamentul privind defrișările, cum ar fi sistemele agroforestiere, silvopastorale și agrosilvopastorale [secțiunea 4 litera (d)];

— să clarifice diferitele tipuri de utilizare a terenurilor din aceeași zonă și utilizarea hărților cadastrale și a registrelor funciare (secțiunea 5).

2. **Clarificarea conversiei pădurii în terenuri al căror scop nu este utilizarea agricolă**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – considerentul 36, articolul 2 punctele 3, 5 și 13 – Definiții, articolul 3 litera (a) – Interdicții

Potrivit articolului 2 punctul 3 din Regulamentul privind defrișările, „defrișare” înseamnă conversia pădurilor în exploatații agricole și ar trebui înțeleasă ca o modificare a utilizării terenului ca „pădure”, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 4 din Regulamentul privind defrișările (discutată în detaliu în secțiunea 3) în „utilizare agricolă”, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul privind defrișările [discutată în detaliu în secțiunea 4, secțiunea 4 litera (c) și secțiune 4 litera (d)]. În acest sens, amploarea conversiei în scopul utilizării agricolă este irelevantă, iar o astfel de conversie face ca produsul de bază din domeniul de aplicare obținut pe astfel de terenuri să fie neconform în cazul în care defrișarea a avut loc după 31 decembrie 2020.

Clasificarea unei suprafețe drept „defrișată” se bazează pe criteriul obiectiv al conversiei pădurii pentru o utilizare și un scop specifice, independent de utilizarea înregistrată legal și de limitele geografice ale parcelei de teren sau de aspectul cunoașterii persoanei sau a evenimentului care se află la originea defrișării.

([25]) JO L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.

În sensul acestui regulament, conversia pădurilor în terenuri care se utilizează în alte scopuri care nu se încadrează în definiția termenului „utilizare agricolă" înseamnă că această conversie nu se încadrează în definiția termenului „defrișare" (a se vedea informațiile detaliate privind „utilizarea agricolă" din secțiunea 4). Aceasta include conversia pădurilor în zone de infrastructură urbană, cum ar fi liniile de energie electrică, drumurile, orașele și așezările, pentru amplasamente industriale neagricole sau pentru utilizarea energiei din surse regenerabile.

De asemenea, conversia terenurilor forestiere nu se încadrează în definiția din Regulamentul privind defrișările a „defrișării" dacă scopul principal al conversiei și al utilizării ulterioare a terenurilor nu este utilizarea agricolă, ci, de exemplu, utilizarea energiei din surse regenerabile, utilizarea industrială, refacerea biodiversității, prevenirea incendiilor forestiere, bunăstarea animalelor în condiții climatice extreme sau gestionarea speciilor alogene invazive. Activitățile agricole auxiliare pot avea loc în cazul în care sunt esențiale pentru sprijinirea scopului principal al conversiei și al utilizării terenului după conversie [a se vedea secțiunea 4 litera (a)] sau în cazul în care activitatea agricolă nu modifică utilizarea predominantă ca pădure [a se vedea secțiunea 4 litera (b)].

Responsabilitatea pentru asigurarea respectării dispozițiilor le revine statelor membre. Atunci când aplică prezentele orientări în cazuri individuale, statele membre ar trebui să se asigure că circumstanțele specifice fiecărui caz sunt luate în considerare în mod corespunzător, ținând seama și de dispozițiile relevante din tratat. În cazurile în care activitățile sunt neglijabile, având în vedere toate circumstanțele în cauză, ar trebui respectat principiul proporționalității.

3. **Definiția termenului „pădure"**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 2 punctul 4 – Definiții

Potrivit articolului 2 punctul 4 din Regulamentul privind defrișările, o zonă este considerată „pădure" dacă se aplică următoarele caracteristici:

— **terenul aferent se întinde pe mai mult de 0,5 hectare** – ceea înseamnă că suprafața cu arbori descrisă de perimetrul de acoperire a coronamentului ajunge la 0,5 hectare sau mai mult;

— **copacii sunt mai înalți de 5 metri** – ceea ce înseamnă că vârful arborilor atinge înălțimea medie de cel puțin 5 metri;

— **acoperirea coronamentului este de peste 10 %** – ceea ce înseamnă că raportul dintre acoperirea coronamentului arborilor care formează arboretul și suprafața ocupată de arboret este mai mare de 10 %;

— **copacii pot atinge aceste praguri *in situ*** – aceasta înseamnă zone cu arbori tineri care nu au atins încă, dar care se preconizează că vor atinge o acoperire a coronamentului de 10 % și o înălțime a arborilor de 5 metri. Sunt incluse în special zonele neacoperite temporar cu arbori din cauza tăierii rase în cadrul unei practici de gestionare a pădurilor sau a dezastrelor naturale și care se preconizează că vor fi regenerate;

— **se exclud terenurile dedicate în mod predominant unei utilizări agricole sau urbane** – ceea ce înseamnă că existența unei păduri este determinată atât de prezența arborilor, cât și de absența altor utilizări predominante ale terenurilor (a se vedea mai jos, precum și secțiunea 4).

Caracteristicile legate de suprafața terenului, înălțimea medie și acoperirea coronamentului trebuie să fie prezente sau să poată atinge pragurile menționate simultan in situ.

În contextul Regulamentului privind defrișările, **„utilizarea urbană"** ar trebui considerată predominantă, de exemplu, în cazul parcurilor și grădinilor din zonele urbane, indiferent de atingerea pragurilor stabilite în definiția pădurilor. Pentru mai multe informații cu privire la „**utilizarea agricolă**" predominantă, a se vedea secțiunea 4.

Cu condiția îndeplinirii caracteristicilor din definiție, zona de „pădure" include, dar nu se limitează la:

— zonele înconjurate de păduri sau strict legate de acestea utilizate pentru silvicultură, cum ar fi drumurile forestiere, zonele de protecție împotriva incendiilor și alte zone deschise de dimensiuni mici, cu excepția cazului în care sunt stabilite pe proprietăți imobiliare individuale;

— terenurile abandonate în general de peste 10 ani, pe care are loc o regenerare a arborilor și care au atins criteriile pentru a fi considerate „păduri” (a se vedea secțiunea 4 în legătură cu „terenurile scoase temporar din circuitul agricol și terenurile lăsate temporar în pârloagă”);

— mangrovele din zonele în care are loc fenomenul mareelor, indiferent dacă această zonă este clasificată sau nu ca suprafață de teren;

— pepinierele de specii forestiere cultivate în interiorul zonei forestiere pentru a răspunde nevoilor proprii ale proprietarilor de păduri;

— zonele din afara terenurilor forestiere desemnate legal astfel care îndeplinesc criteriile definiției termenului „pădure”.

Definiția termenului „pădure” exclude arboreturile din sistemele de producție agricolă. Pentru mai multe informații, a se vedea secțiunea 4 literele (c) și (d).

4. **Definiția termenului „utilizare agricolă” și excepțiile aferente**

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 2 punctul 5 – Definiții

Potrivit articolului 2 punctul 5 din Regulamentul privind defrișările, o suprafață de teren este considerată ca fiind dedicată „utilizării agricole” dacă aceasta se utilizează în scopuri agricole.

(a) *Clarificarea scopurilor agricole*

Potrivit articolului 2 punctul 5, terenurile sunt utilizate în scopuri agricole (printre altele) în următoarele cazuri:

— *pentru plantațiile agricole* definite la articolul 2 punctul 6 din Regulamentul privind defrișările. Pentru orientări mai detaliate privind „plantațiile agricole”, a se vedea secțiunea 4 litera (c);

— *pentru suprafețele agricole scoase temporar din circuitul agricol* – suprafețele agricole scoase temporar din circuitul agricol ar trebui avute în vedere împreună cu „terenurile lăsate temporar în pârloagă”, astfel cum se arată mai jos în prezenta secțiune;

— *pentru creșterea animalelor* – aceasta include suprafețele cu pășuni temporare sau permanente și clădirile din cadrul fermelor utilizate pentru creșterea și adăpostirea animalelor.

Trebuie reținut faptul că termenii „plantație agricolă”, „suprafață agricolă scoasă din circuitul agricol” și suprafață „pentru creșterea animalelor” constituie o listă neexhaustivă de exemple de „utilizare agricolă”.

În sensul prezentului regulament, terenurile cu utilizare agricolă ar trebui înțelese ca acoperind următoarele categorii de utilizare a terenurilor:

— terenuri cu culturi temporare, adică toate terenurile utilizate pentru culturi cu un ciclu de creștere de regulă mai mic de un an, inclusiv culturile temporare multianuale;

— terenuri cu pajiști și pășuni temporare, adică terenurile cultivate cu furaje erbacee sau iarbă pentru cosit sau pășune pentru o perioadă mai mică de cinci ani consecutivi;

— terenuri scoase temporar din circuitul agricol sau terenuri lăsate temporar în pârloagă, adică terenuri agricole aflate în repaus prelungit înainte de recultivare, utilizare pastorală sau utilizare pentru alte activități agricole. Această situație poate interveni în cadrul sistemului de rotație a culturilor al exploatațiilor agricole sau din motive legitime sau circumstanțe excepționale, cum ar fi conflicte armate, daune provocate de inundații, lipsa apei, indisponibilitatea factorilor de producție, inclusiv din motive economice, sociale (boli, probleme de succesiune) sau juridice (litigii etc.). NB: Terenurile scoase temporar din circuitul agricol sau lăsate temporar în pârloagă ar trebui considerate ca fiind dedicate în continuare „utilizării agricole” în general pentru o perioadă de [zece] ani. Cu toate acestea, se poate considera că suprafața este dedicată în continuare „utilizării agricole” pentru o perioadă mai mare dacă se demonstrează că activitățile agricole nu au putut fi reluate dintr-unul dintre motivele menționate mai sus. Motivul invocat trebuie să acopere întreaga perioadă în care terenurile au fost scoase temporar din circuitul agricol sau au fost lăsate temporar în pârloagă. În cazul în care se demonstrează acest lucru, terenurile respective ar trebui considerate în mod continuu ca fiind dedicate utilizării agricole, cu excepția cazului în care sunt desemnate în mod oficial ca păduri în temeiul legislației naționale;

— terenuri cu culturi permanente, adică terenuri cu culturi pe termen lung care nu trebuie replantate timp de mai mulți ani, de regulă, timp de cinci ani sau mai mult. Terenurile cu culturi permanente includ, de asemenea, terenurile utilizate pentru culturi permanente sub acoperiș protector, descrise în secțiunea 4 litera (b);

— terenuri cu pajiști și pășuni permanente, adică terenuri utilizate pe o perioadă de cinci ani consecutivi sau mai mare pentru pășunatul animalelor sau pentru furaje, obținute prin cultivare sau în mod natural;

— terenuri aflate sub clădirile și curțile din cadrul fermelor, adică suprafețele ocupate de clădirile de exploatare ale fermelor (hangare, hambare, pivnițe, silozuri), de clădirile destinate producției animaliere (grajduri, grajduri pentru vaci, țarcuri pentru oi, curți pentru păsări domestice) și de curțile fermelor.

— în cazul în care se poate demonstra prin dovezi suficient de concludente atât că (i) o parcelă de teren a fost dedicată „utilizării agricole", astfel cum se descrie mai sus, înainte de 31 decembrie 2020, cât și că, (ii) în cazul în care un producător a decis să instituie plantații forestiere cu ciclu scurt de producție sau să realizeze împădurirea temporară înainte sau după acea dată, terenul respectiv nu intră în domeniul de aplicare al unui plan de gestionare a pădurilor sau al unei legislații care impune gestionarea pădurilor sau protecția pădurilor pe parcela de teren respectivă, se consideră că parcela de teren respectivă este dedicată în continuare utilizării agricole în sensul Regulamentului privind defrișările, iar producătorul poate continua să desfășoare activități agricole pe parcela respectivă;

— categoriile de utilizare agricolă a terenurilor menționate mai sus pot acoperi, de asemenea, suprafețele ocupate de elemente de peisaj, care sunt încurajate din motive de biodiversitate sau de mediu.

Refacerea, gestionarea speciilor invazive, prevenirea incendiilor forestiere, bunăstarea animalelor, utilizarea energiei din surse regenerabile

Terenurile care au făcut obiectul unei conversii într-unul sau mai multe dintre scopurile principale enumerate mai jos **nu** ar trebui considerate ca făcând obiectul unei conversii în scopul utilizării agricole dacă respectiva conversie a fost efectuată:

— pentru prevenirea, reducerea la minimum, atenuarea sau inversarea impactului negativ asupra biodiversității al introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, dacă acest demers se limitează la ceea ce este strict necesar și este sprijinit de planuri de prevenție, planuri de gestionare sau mandate oficiale sau

— pentru prevenirea sau reducerea la minimum și atenuarea riscului de incendii forestiere, dacă acest demers se limitează la ceea ce este strict necesar și este sprijinit de planuri de prevenire a incendiilor, de planuri de gestionare a pădurilor sau de mandate oficiale sau

— pentru asigurarea respectării legislației privind bunăstarea animalelor, în cazul în care construirea de structuri (permanente și temporare) pentru adăpostirea animalelor este necesară pentru a garanta bunăstarea acestora și aceasta se limitează la suprafața minimă necesară pentru construcție, precum și în cazul în care această activitate nu are impact asupra clasificării zonelor înconjurătoare drept păduri sau

— pentru asigurarea refacerii și a gestionării ulterioare a conservării ecosistemelor cu o valoare ridicată a biodiversității (cum ar fi, de exemplu, anumite tipuri de lande, zone umede sau pajiști), dacă acest lucru este impus de un plan de conservare sau de refacere (de exemplu, un plan de gestionare a unei zone protejate sau un plan național sau regional de refacere a naturii) de punere în aplicare a obligațiilor care decurg din acordurile multilaterale la nivel mondial privind protecția și refacerea naturii și a biodiversității, cum ar fi Convenția privind diversitatea biologică și Cadrul mondial pentru biodiversitate de la Kunming-Montreal, sau

— pentru utilizarea energiei din surse regenerabile (de exemplu, prin înființarea de parcuri eoliene și de instalații de energie fotovoltaică),

chiar dacă pot avea loc activități agricole auxiliare, atunci când acest lucru este esențial pentru a sprijini scopul principal al conversiei și utilizarea terenului după conversie.

(b) *Clarificarea utilizării predominante a terenurilor*

Potrivit articolului 2 punctul 4, în cazul în care utilizarea predominantă a terenurilor este utilizarea agricolă, atunci terenul nu se încadrează în definiția termenului „pădure".

În contextul Regulamentului privind defrișările, în sensul excluderilor menționate în definiția termenului „pădure" de la articolul 2 punctul 4, **„utilizarea agricolă"** ar trebui considerată predominantă în următoarea listă neexhaustivă de cazuri:

— în cazul pășunatului sezonier (de exemplu, în cazul pășunatului pe timp de vară) sau temporar silvopastoral în zonele acoperite cu arbori care nu se încadrează în categoria pădurilor primare (de exemplu, pe pășuni seminaturale sau pe pășuni naturale cu o acoperire a arborilor în schimbare);

— în cazul în care, din cauza condițiilor climatice (de exemplu, ca urmare a acoperirii temporare cu zăpadă), practicile silvopastorale sau agrosilvice sunt limitate la o anumită perioadă a anului, acestea pot fi considerate ca reprezentând utilizarea predominantă;

— în cazul stabilirii unor grupuri protectoare de arbori în diverse scopuri legate de mediu sau de biodiversitate pe o suprafață cu utilizare predominant agricolă (de exemplu, pentru pășunat), chiar dacă suprafața atinge pragurile prevăzute de definiția termenului „pădure”.

Aceste cazuri sunt diferite de activitățile agricole auxiliare în contextul conversiei în scopul refacerii sau al gestionării speciilor alogene invazive, care nu se încadrează la „utilizarea agricolă” – a se vedea mai sus.

În schimb, în sensul Regulamentului privind defrișările, **„utilizarea agricolă” nu** ar trebui considerată **predominantă**, de exemplu, în cazul producției la scară mică de produse secundare (de exemplu, cafea) și al pășunatului ocazional extensiv sau ocazional la scară mică în păduri, atât timp cât producția și activitățile conexe nu au un efect negativ asupra habitatului pădurii.

(c) *Definiția termenului „plantație agricolă”*

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – articolul 2 punctul 6 – Definiții

„Plantațiile agricole” sunt incluse în definiția „utilizării agricole” prevăzută la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul privind defrișările.

Definiția termenului „plantație agricolă” de la articolul 2 punctul 6 din Regulamentul privind defrișările se referă în primul rând la „terenuri cu arboreturi din sistemele de producție agricolă, precum plantațiile de pomi fructiferi, plantațiile de palmieri pentru ulei, livezile de măslini”, ceea ce face trimitere la terenuri cultivate, inclusiv la culturi permanente, astfel cum sunt descrise în secțiunea 4.

În al doilea rând, definiția respectivă se referă la „sistemele agroforestiere în care culturile sunt crescute sub coronament”, sintagmă care este explicată în secțiunea 4 litera (d) și care trebuie citită împreună cu excepția aferentă cazului în care utilizarea predominantă a terenurilor nu se modifică. Articolul 2 punctul 6 din Regulamentul privind defrișările clarifică, de asemenea, faptul că toate plantațiile de produse de bază relevante, altele decât lemnul, sunt incluse în termenul „plantație agricolă” și, prin urmare, aceste plantații se încadrează în definiția termenului „utilizare agricolă”.

În sfârșit, articolul 2 punctul 6 din Regulamentul privind defrișările prevede că plantațiile agricole sunt excluse din definiția termenului „pădure”. Aceasta înseamnă că suprafețele care îndeplinesc criteriile aferente unei plantații agricole nu se încadrează în definiția pădurii, chiar dacă includ arbori, precum palmierii pentru ulei sau cauciuc.

(d) *Clarificarea sintagmei „sistem agroforestier”*

Legislația relevantă:

Regulamentul privind defrișările – considerentul 37 și articolul 2 punctul 6 – Definiții

Potrivit documentelor FAO ([26]), „sistemele agroforestiere” sunt o denumire colectivă pentru sistemele și tehnologiile de utilizare a terenurilor în care plantele perene lemnoase (arbori, arbuști, palmieri, bambus etc.) sunt utilizate în mod deliberat în aceeași unitate de gestionare a terenurilor ca și culturile agricole și/sau animalele, sub o anumită formă de amenajare spațială sau secvență temporală. În sistemele agroforestiere, există interacțiuni atât ecologice, cât și economice între diferitele componente. Există două sisteme agroforestiere de bază: sisteme simultane și sisteme succesive. În sistemele simultane, arborii și culturile sau animalele cresc pe aceeași suprafață de teren, în timp ce, în sistemele succesive, culturile și arborii ocupă pe rând cea mai mare parte a aceluiași spațiu, reducându-se la minimum concurența dintre acestea.

([26]) FAO, 2003, „Multilingual Thesaurus on Land Tenure” (Tezaurul multilingv privind regimul funciar) – capitolul 7 – „Land in an agricultural, pastoral and forestry context” (Terenurile în context agricol, pastoral și forestier).

Sistemele agroforestiere se pot referi, de asemenea, la practici forestiere specifice care completează activitățile agricole, cum ar fi îmbunătățirea fertilității solului, reducerea eroziunii solului, îmbunătățirea managementului bazinelor hidrografice sau furnizarea de umbră și hrană pentru animale ([27]).

Considerentul 37 reamintește că definițiile FAO nu consideră că sistemele agroforestiere sunt păduri, ci că acestea reprezintă o utilizare agricolă, cuprinzând diferite situații, cum ar fi cele în care culturile sunt crescute sub coronament, precum și sistemele agrosilvice, silvopastorale și agrosilvopastorale.

Întrucât definiția termenului „pădure" de la articolul 2 punctul 4 din Regulamentul privind defrișările exclude terenurile dedicate în mod predominant „utilizării agricole", se poate deduce că, în cazul în care un teren este utilizat în mod predominant în cadrul „sistemelor agroforestiere" în scopurile prevăzute în considerentul 37, acesta nu poate fi considerat „pădure". În acest caz și în sensul regulamentului, acest teren trebuie considerat ca fiind dedicat „utilizării agricole". În ceea ce privește activitățile agricole auxiliare, inclusiv activitățile agroforestiere în contextul refacerii, a se vedea secțiunea 2.

5. **Clarificarea utilizării terenurilor în cazul mai multor tipuri de utilizare a terenurilor în aceeași zonă și al utilizării registrelor funciare și a hărților cadastrale**

În cazul în care o parcelă de teren conține atât o suprafață care se încadrează în definiția termenului „pădure", cât și o suprafață care este destinată „utilizării agricole", cele două suprafețe trebuie avute în vedere separat. Suprafața care îndeplinește criteriile definiției termenului „pădure" intră în domeniul de aplicare al regulamentului, în timp ce suprafața care îndeplinește criteriile „utilizării agricole" nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului în ceea ce privește conversia.

Nu este relevant dacă partea din parcela de teren utilizată în scopuri agricole este mai mare decât partea din parcela de teren considerată pădure în sensul definiției. De exemplu, acest lucru înseamnă că, în cazul în care o proprietate de 10 hectare are o suprafață de două hectare care poate fi considerată suprafață forestieră pe baza unor criterii obiective, iar opt hectare sunt cultivate ca suprafețe dedicate utilizării agricole, cele două hectare de pădure sunt clasificate drept pădure, indiferent de faptul că reprezintă doar 20 % din totalul proprietății.

Atunci când se evaluează dacă o anumită parcelă de teren reprezintă o pădure, proprietățile forestiere efective ar trebui să prevaleze asupra denumirii din registrele funciare și din hărțile cadastrale. Pentru a demonstra utilizarea agricolă în trecut, registrele funciare și hărțile cadastrale pot fi elemente suplimentare pentru completarea datelor satelitare. În plus, planurile de gestionare a pădurilor și registrele zonelor forestiere desemnate pot fi utile atunci când se stabilește dacă suprafața este o pădure fără acoperire curentă cu arbori, în special în cazul în care suprafața este temporar neacoperită cu arbori ca urmare a practicilor de gestionare a pădurilor și a dezastrelor naturale sau pentru că se află în primii ani de împădurire. Observatorul UE ([28]) pus la dispoziție de Comisie este un instrument gratuit adresat tuturor părților interesate pentru determinarea suprafeței împădurite mondiale din anul 2020. Cu toate acestea, acesta este neexclusiv, neobligatoriu și nu are valoare juridică. Părțile interesate din sectorul public și privat pot utiliza toate hărțile sau alte date pe care le consideră adecvate pentru exercițiul lor de diligență necesară sau pentru efectuarea controalelor lor.

([27]) FAO, World Programme For The Census Of Agriculture (Programul mondial pentru recensământul agricol), 2020, vol. 1, p. 120, punctele 8.12.12 și 8.12.13.

([28]) Observatorul UE privind defrișările și degradarea pădurilor: https://forest-observatory.ec.europa.eu/forest/gfc2020.